

KOSAM
KALKINMA ODAKLI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Dünya

Ne Konuşuyor?

16-31 Ocak 2024 | YIL: 3 / SAYI: 48

**ŞANGHAY LİMANINDA REKOR
ARAÇ İHRACATI**

**2024 YILINDA BEKLENEN
BÜYÜK RİSKLER**

**YENİ UZAY
YARIŞI**

AFRICA

PAPUA NEW GUINEA

INDIAN OCEAN

YÖNETİCİ ÖZETİ

- Kızıldeniz bölgesinde Husilerin ticari konteyner gemilerine yönelik saldırıları sürüyor. Birçok nakliye şirketi yaşanan saldırılardan dolayı Kızıldeniz rotasını kullanmakta tereddüt ederken alternatif rota arayışına girmiştir. Alternatif rotaların her hâlükârda maliyetli olacağı ve nakliye sürelerini uzatacak olması başta nakliye şirketleri olmak üzere üreticileri de endişelendirmektedir. ABD ve İngiltere'nin Husi saldırılarına karşı yanıt vermesiyle ileride olayların nasıl gelişeceği merak konusudur.
- Çin'in otomotiv endüstrisine yaptığı yatırımlar meyvelerini vermeye başlamıştır. Araç üretiminde neredeyse Avrupalı araç üreticilerini korkutacak seviyeye gelen Çin, 2023 yılında rekor araç ihracatına imza atmıştır. Çin, 2023 yılında sadece Haitong iskelesinden 1 milyonun üzerinde araç ihraç ederek üst üste ikinci yılda da 1 milyon araç ihracatını aşmayı başarmıştır. Çin Otomobil Üreticileri Birliği'nin verilerine göre 2023 yılında %57,9'luk bir artışla toplamda 4,91 milyon araç ihracatı gerçekleşmiştir.
- Küresel çapta petrol fiyatları jeopolitik olaylar karşısında savunmasız durumdadır. Savaşlar, tarih boyunca birçok kez petrol ve enerji fiyatlarının ciddi şekilde artmasına neden olmuştur. 1973 yılında Arap bojkotu sırasında petrol fiyatları iki katın üzerinde artarak rekor kırmıştır. İsrail'deki savaşta petrol fiyatları başlangıçta 70 dolar seviyesinde iken 90 dolara kadar yükselmiş ancak ilerleyen dönemde sakinleyerek 80 dolar seviyelerine gerilemiştir. Fosil yakıt tüketiminde alternatif maddelere yönelme, Çin'in petrol talebinde yaşanan daralma ve OPEC dışı ülkelerde üretim kapasitesinin artmasıyla yedek stokun oluşmasının petrol fiyatlarının artmasını engellediği belirtilmektedir.
- 2024 yılında ABD, Japonya'nın tersanelerini kullanmak için anlaşmak yapmak istemektedir. Japonya tarafından bakıldığında tersanelerin kullanımına izin verilmesi önemli bir ekonomik kazanç sağlayacaktır. ABD'nin, Pasifik Bölgesi'nde bulunan Yedinci Filosu'nun tüm tamir, bakım ve mühimmat tedarikini Japonya tersanelerinde gerçekleştirmek istemesinin temel sebebi hem maliyet hem de zaman açısından daha tasarruflu olmasıdır. Böylece, Çin'in Tayvan'ı tehdit ettiği

dönemde ABD'nin kritik öneme sahip donanması bölgede kalarak hem ihtiyaçlarını karşılayacak hem de Çin tehdidine karşı bölge ülkelerine de güvenlik sağlayacaktır.

- 2023 yılı tüm dünya için enflasyon, savaş, doğal afet vb. olaylar nedeniyle kötü geçerken 2024 yılının nasıl geçeceği konusunda çeşitli görüşler belirtilmiştir. Küresel Risk Algısı Anketi'ne katılan 1.490 risk uzmanı ile gerçekleştirilen ankette katılımcıların %54'ü yeni yılda istikrarsızlık öngörürken, %27'si ise ciddi bir türbülansa girileceğini belirtmiştir. Dünya Ekonomik Forumu Raporuna göre de önümüzdeki iki yıl içerisinde; yanlış bilgilendirme ve dezenformasyon, aşırı hava olayları, toplumsal kutuplaşma, siber güvensizlik, devletlerarası silahlı çatışma, enflasyon, istemsiz göç, ekonomik gerileme ve çevre kirliliği sorunlarının tehlike oluşturabileceği öngörülmüştür.
- Yapılan bazı araştırmalar sonucunda stabil aile düzeninin, oluşabilecek suç oranlarını azaltmada önemli bir unsur olduğu ortaya çıkmıştır. Tek ebeveynli aile ortamının yoğun olduğu bölgelerde suç oranlarının %118, cinayet oranlarının ise %255 oranında arttığı görülmüştür. ABD'nin Şikago bölgesinde tek ebeveynli ailelerin bulunduğu bölgede suç oranlarının %137, ağır suç oranlarının %226 ve cinayet oranlarının da %436 daha fazla gerçekleştiği tespit edilmiştir. Araştırmalar sonucunda suç oranlarını azaltabilmek için aile değerlerini ve yapısını korumanın elzem bir konu olduğu belirtilmiştir.

DÜNYA NE KONUŞUYOR?

16-31 Ocak 2024

Bu Rapor, **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)** tarafından özel olarak hazırlanmıştır.

Bu yayının tüm hakları KOSAM'a aittir. KOSAM'ın izni olmadan yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama vd.) yollarla basımı, yayımı, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek sureti ile alıntı yapılabilir. Bu yayındaki tüm fikirler tamamen derlenen enstitüler, yayınlayan yazarlara aittir ve KOSAM'ın yayın politikalarını yansıtmamaktadır.

COPYRIGHT © 2024

KOSAM - Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi

Akabe Mah. Alaaddin Kap Cd. No:130 D:H, 42020 Karatay / Konya TÜRKİYE

Tel: 0539 897 21 01

www.kosam.org

info@kosam.org

İçindekiler

A. EKONOMİ	1
1. Kızıldeniz Deniz Taşımacılığındaki Aksaklıkların Küresel Gıda Güvenliğine Etkileri / International Food Policy Research Institute (ABD)	1
2. Şangay İskelesi, 2023 Yılında Rekor Araç İhracatına İmza Attı / Xinhua Silk Road (Çin) 2	
3. Uzmanlar: Çin ve ABD Arasındaki Anlaşmazlıklar İş Operasyonlarını Etkiliyor / Global Times (Çin)	3
4. Daha Fazla Siyaset, Daha Az Ticaret: İran-Rusya Ekonomik İlişkilerinde Gerçeklik ve Beklentiler / Emirates Policy Center (Birleşik Arap Emirlikleri).....	5
5. Hindistan'ın Sanayi Politikası Olgunlaşıyor / Observer Research Foundation (Hindistan)	7
6. Çin'in Küresel Yatırımlarının Desteğe İhtiyacı Var / American Enterprise Institute (ABD).....	9
7. Petrol Fiyatları Neden Yükselmiyor? / The Washington Institute for Near East Policy (ABD).....	10
8. Küresel Enflasyon Takibi: Artan Fiyatlara Göre Ülke Kıyaslaması / Financial Times (İngiltere)	11
B. POLİTİKA	13
1. Ukrayna'daki Dron Savaşları Çatışmayı Nasıl Değiştiriyor? / Council on Foreign Relations (ABD).....	13
2. Bir Liman Mücadelesi, Çin'in Altyapı Finansman Sorunlarını Nasıl Ortaya Çıkıyor? / Council on Foreign Relations (ABD).....	14
3. İran'ın Irak ve Suriye'deki Sıra Dışı Saldırısı / The Jerusalem Institute for Strategy and Security (İsrail).....	16
4. Bölgede Artan Tansiyon Sonrası ABD, Japonya Tersanelerini Kullanarak Karşılıklı Yarar Sağlamak İstiyor / South China Morning Post (Hong Kong)	17
5. 2024'te Dünyamızın Karşı Karşıya Olduğu En Büyük Riskler / Centre for Policy Dialogue (Bangladeş).....	19
6. Korku ve Yorgunluk: Avrupa'daki Göçmen Karşıtı Duyarlılık Neden Rusya'ya Yardımcı Oluyor? / European Council on Foreign Relations (Almanya)	20
7. Gabriel Attal: 2027'de Fransa Cumhurbaşkanı mı? / Valdai Discussion Club (Rusya) 21	
8. Trump Bir Yıl Sonra Tekrar Başkan Olabilir Avrupa Buna Hazır Olmalı / Centre for European Reform (İngiltere)	23

---

9. Çin ve Rusya, Kızıldeniz’de Artan Güvenlik Sorununa Neden Sessiz Kalıyor? / Kings College London (Birleşik Krallık)	24
10. Mali Barış Anlaşması Sona Erdi / Human Rights Watch (ABD)	25
C. ÇEVRE.....	27
1. Yeni “Uzay Yarışı”: Karadaki, Okyanustaki ve Uzaydaki Kaynakları Kontrol Etmek için Artan Rekabet / Stockholm Environment Institute (İsveç).....	27
2. Brüksel Enerji Rejiminin Karanlık Yüzü: Lobcilik Çıkarları / Valdai Discussion Club (Rusya)	29
3. Almanya’da 2045’e Kadar İklim Nötr Olabilir mi? / Rosa Luxemburg Stiftung (Almanya)	30
D. SOSYAL.....	33
1. Güvenli Sokaklar İstiyorsak, Güçlü Ailelere İhtiyacımız Var / Manhattan Institute (ABD)	33
E. TEKNOLOJİ.....	35
1. Teknolojiyi Serbest Bırakmak / Observer Research Foundation (Hindistan).....	35
2. Yanlış Anlaşılan Mekanizmalar: Yapay Zekâ, Tik-Tok ve Yalan Haberlerin 2024 Seçimleri Üzerindeki Etkileri / Brookings (ABD).....	37
F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER	39

A. EKONOMİ

1. Kızıldeniz Deniz Taşımacılığındaki Aksaklıkların Küresel Gıda Güvenliğine Etkileri / International Food Policy Research Institute (ABD)

Yemen merkezli Husiler'in Kızıldeniz'den geçen gemilere yönelik yaptığı saldırılar, Süveyş Kanalı'ndaki naklieleri durdurmuş ve lojistik firmaları daha maliyetli farklı alternatif rotaları tercih etmek zorunda bırakmıştır. Dünyanın en büyük ikinci gemi konteyner nakliye şirketi olan AP Moller-Maersk A/S, Kızıldeniz sevkiyatlarını askıya alacaklarını duyurmuştur. Saldırlardan bu yana Süveyş Kanalı ticareti tahminen %40 oranında azalmıştır. Kanal geçişlerinde daha önceden de bazı aksaklıklar yaşanmıştır. Örneğin, kuraklık nedeniyle Panama Kanalı'ndaki su akışı azalmış ve konteyner gemilerinin geçişi zorlaşmıştır. Aynı şekilde geçen sene yaz ve sonbahar dönemlerinde kuraklıklar, Ren ve Mississippi nehrindeki su akışını etkileyerek nakliye olumsuz yönde etkilemiştir.

Bölgedeki kriz; Avrupa, Rusya ve Ukrayna'dan gerçekleşecek önemli tahıl ve emtia sevkiyatını sekteye uğratmaktadır. Böylece ithal ürün fiyatlarındaki artış tüketicilere olumsuz yansırken, üreticilerin de gelirlerini azaltmaktadır. Sevkiyatların gerçekleşmemesi ve gıda fiyatlarında artışın yaşanması doğrudan gıda güvenliğini tehdit etmektedir. Son dört yıldır taşıma maliyetleri oldukça dalgalı bir şekilde ilerlerken, Covid-19 döneminde azalmış, daha sonra yavaş yavaş artışa geçmiştir. Ticari faaliyetlerin artması, büyük nakliye limanlarında tıkanıklık yaşanmasına neden olmuş ve Mayıs 2020-2021 arasında tahıl ve yağlı tohum nakliye maliyetlerini %250 artırmıştır.

Chatham House'un 2018-2020 yıllarını kapsayan analizlerine bakıldığında, küresel olarak ticareti yapılan tahılların %14'ünün ve soya fasulyesinin %4,5'inin Süveyş Kanalı'ndan geçtiği sonucuna varılmıştır. Örneğin, AB, Rusya ve Ukrayna menşeli buğdayın Mombasa'ya ulaşması için en kısa yol Süveyş Kanalıdır. Alternatif yollar mevcut olsa da mesafelerin çok uzun olması sebebiyle nakliye maliyetlerini ciddi oranda artırmaktadır. Analizler göz önüne alındığında ticaretteki aksaklıklar en çok Doğu Afrika, Güney Asya, Güneydoğu Asya ve Doğu Asya'daki ülkeleri etkileyecektir. Örnek olarak Doğu Afrika, Kızıldeniz'in kapatılması Ukrayna ve Çin arasındaki mısır ihracatına da zarar verecektir.

Ukrayna-Çin arası mısır ticareti son 5 yılda Çin'in toplam mısır ithalatı ortalamasının %30'unu oluşturmasından dolayı artan nakliye maliyetleri Çin'i de etkileyecektir. Bunun sonucunda Çin, Brezilya ve ABD'den mısır tedarikini artıracaktır. Sonuç olarak Kızıldeniz taşımacılığında meydana gelecek uzun süreli kesintiler zaten sıkıntıda olan Ukrayna'ya daha fazla zarar verecektir. Kızıldeniz krizinin nakliye ve emtia pazarı üzerindeki etkisi Husi saldırılarının ne kadar süreceği ile doğru orantılıdır. Nakliye faaliyetlerinde uzun süreli aksama yaşanması özellikle Afrika ve Asya'daki ekonomik açıdan zayıf ülkeleri farklı tedarikçileri aramaya itecek veya maliyetlerin artmasına neden olacaktır.

Erişim: <https://www.ifpri.org/blog/impacts-red-sea-shipping-disruptions-global-food-security>

Anahtar Kelimeler: Gemi, Husiler, Kızıldeniz, Nakliye, Süveyş Kanalı, Ukrayna.

2. Şangay İskelesi, 2023 Yılında Rekor Araç İhracatına İmza Attı / Xinhua Silk Road (Çin)

Şangay Haitong Uluslararası Otomotiv Terminali, Çin menşeli arabalara yönelik küresel ilgi ve alakanın arttığını ve geçen sene rekor sayıda aracın yurt dışına ihraç edildiğini söylemiştir. Şangay Gümrüğü yaptığı açıklamada; Çin'in en büyük araç ihraç eden terminallerinden olan Waigaoqiao limanında bulunan Haitong iskelesinin 2023 yılında bir milyondan fazla araç ihraç ettiğini ve araç ihracatında art arda bir milyon adedi aşan

ikinci yıl olduğunu belirtmiştir. Geçtiğimiz yıl iskeleden 800'den fazla Ro-Ro (otomobil, motosiklet vb. taşıyan gemi türü) gemisi kalkmıştır.

2024 yılı Ocak ayının ilk yarısında Waigaoqiao liman bölgesinin otomotiv ihracatı 50 bin'den fazla araç ile yoğun bir dönem geçirmiştir. Ayrıca yerel gümrük işletmeleri de işlemleri kolaylaştırmak adına birtakım önlemler almıştır. Çin Otomobil Üreticileri Birliği verilerine göre, Çin'in otomobil ihracatı 2023'te yıllık %57,9 artışla 4,91 milyon araçla rekor kırmıştır.

Kaynak: Xinhua/Fang Zhe

Erişim: <https://en.imsilkroad.com/p/338337.html>

Anahtar Kelimeler: Çin, İhracat, İskele, Liman, Otomotiv, Şangay.

3. Uzmanlar: Çin ve ABD Arasındaki Anlaşmazlıklar İş Operasyonlarını Etkiliyor / Global Times (Çin)

Üç ülkeden -Japonya, Güney Kore ve Çin- 275 üst düzey yöneticinin katılım sağladığı 2024 yılı ekonomik beklentiler anketi sonucuna göre, Çin ile ABD arasında yaşanan anlaşmazlıkların Çin, Japonya ve Güney Kore'deki işletmeleri olumsuz etkilediği görülmüştür. 2023 yılında yapılan araştırmalara göre ABD-Çin arasında yaşanan olumsuzluklar büyük ölçüde Güney Koreli firmaları etkilemiştir. Güney Kore'den katılım

sağlayan yöneticilerin %61'i, Çin ve ABD arasında devam eden anlaşmazlıkların 2023 yılında gerçekleştirilen operasyonları kötü etkilediğini belirtmiştir. Çin'den katılım sağlayan yöneticilerin %59'u ise iki ülke arasındaki anlaşmazlıkların kendi ticari operasyonlarına olumsuz yansıdığını belirtmiştir. Japonya tarafında ise yanıt verenlerin %73'ü mevcut anlaşmazlıkların Japon girişimciler açısından herhangi bir olumsuz etkiye neden olmadığını belirtmiştir. Yine yapılan anket verilerine göre Çinli ve Güney Koreli katılımcılar 2024 yılında iş ortamının ABD-Çin ayrışmasından dolayı bozulabileceğini öngörmüştür. Çin Dışişleri Bakanı Wang Yi ise 5 Ocak Çin-ABD diplomatik ilişkilerinin 45.yılında iki ülke arasındaki yapay "ayrılma" çabalarının kazançtan çok kayıplara yol açtığını söylemiştir.

Kaynak: VCG

Ankette Çin, Güney Kore ve Japonya'nın mevcut ekonomik koşulları sorulduğunda, Çinli işletmelerin %83'ü Çin ekonomisinin büyüdüğünü öne sürerken bunların %33'ü hızlı bir büyüme, %50'si ise yavaş bir büyüme olduğunu belirtmiştir. Japon işletmelerin ise %70'lik kısmı Japon ekonomisinin yavaş büyüdüğünü, Güney Koreli işletmelerin %19'u ise yavaş büyümeden endişe duyduklarını belirtmiştir. 2024 yılı için Çinli şirketlerin %89'u büyüme öngörürken bunların %38'i hızlı, %51'i ise yavaş bir büyüme olacağını öngörmüştür. Japon katılımcıların %81'i yavaş büyüme olacağını düşünürken, Güney Korelilerin %35'i 2024 yılında yavaş büyüme kaydedeceklerini öngörmüştür. Çinli

işletmeler, sıkı politika destekleri, teknolojik ilerleme ve Çin'in önermiş olduğu Kuşak ve Yol Girişimi gibi faktörlerin 2024 yılında Çin'in ekonomik kalkınmasına büyük ölçüde katkı sağlayacağını da ayrıca belirtmiştir.

Erişim: <https://www.globaltimes.cn/page/202401/1305512.shtml>

Anahtar Kelimeler: ABD, Çin, Güney Kore, Japonya.

4. Daha Fazla Siyaset, Daha Az Ticaret: İran-Rusya Ekonomik İlişkilerinde Gerçeklik ve Beklentiler / Emirates Policy Center (Birleşik Arap Emirlikleri)

Rusya'nın resmi karşılama tarzına bakıldığında, İran Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi'nin 7 Aralık 2023'te Rusya'ya yaptığı ikinci ziyareti, Ocak 2021'deki ilk ziyaretine kıyasla daha iyi geçmiştir. Reisi'nin Moskova'ya yaptığı ilk ziyaret, İran Büyükelçisi ve diplomatik ekibinin kötü davranışları ve Rus tarafının soğuk karşılaması nedeniyle İran'da yaygın bir eleştiriyi karşılanmıştır. Kremlin sözcüsünün toplantı sonunda herhangi bir bildiri ya da ortak basın toplantısı yapılmayacağını açıklaması, Rusların İran Cumhurbaşkanı'nın Moskova ziyaretine ilgi duymadığını göstermiştir. Toplantı sırasında Putin, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ve Suudi Arabistan ziyareti dönüşünde İran hava sahasına girmesine rağmen, Reisi'nin aynı gün Moskova'ya gideceğini bildiği için mevkidaşıyla görüşmek üzere Tahran'a inmediğini söylemiştir. Ancak bazı gözlemciler Putin'in yaptığı açıklamalardan yola çıkarak, Moskova'nın iki Körfez ülkesiyle (BAE ve Suudi Arabistan) olan ilişkilerine İran'dan daha fazla önem verdiğini öne sürmüştür.

Bu gözlemciler İran tarafının Putin'i Tahran'ı ziyaret etmeye ikna edemediğine dikkat çekerken, Rusya'nın İran'dan ziyade Körfez ülkeleriyle ticari, güvenlik ve siyasi ilişkilerine yatırım yapma ihtimalinin daha yüksek olduğunu vurgulamıştır. Onlarca resmi ziyaret ve anlaşmaya rağmen İran-Rusya ticaret hacmi 5 milyar ABD dolarını aşamamıştır. Dahası, İran'ın Rusya'ya yönelik ihracatının payı 1,7 milyar ABD dolarını geçmemektedir. Cumhurbaşkanlığının ilk aylarında Reisi, Rusya ile aralarındaki ticaret hacmini 15 milyar dolara çıkarmak istediklerini belirtmiş ancak, takip eden yıllarda özellikle Batı'nın Rusya'ya uyguladığı yaptırımlardan sonra ticaret hacmi sadece 4 milyar ABD dolarından

5 milyar ABD dolarına çıkmıştır. Rusya'nın BAE ile olan ticaret hacmi 2022'de yıllık %68 artışla 9 milyar ABD dolarına ulaşırken, 2023 yılında %109 artış göstermiştir. Bu durum, tüm bu çabalara rağmen İran'ın Rus pazarlarında iyi bir pay alamadığını göstermektedir. İran gümrük istatistiklerine göre, 2022 yılında İran ile Avrasya Ekonomik Birliği (AEB) üyeleri arasındaki ticaret hacmi 4,2 milyar ABD doları olup, 650 marka dahil olmak üzere 8 milyon ton çeşitli üründen oluşmaktadır. İran'ın AEB kapsamında Rusya'ya ihracatı 532 milyon ABD doları iken Rusya'dan ithalatı 3 milyar ABD dolarıdır. Bu da Rusya'nın ihracatının İran'dan yaptığı ithalattan fazla olduğunu göstermektedir.

Kaynak: Emirates Policy Center

İran gümrüğü, Tahran'ın Şanghay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ) üyesi ülkelerle 21 milyar ABD doları değerinde 37 milyon ton çeşitli emtia içeren ticari işlem gerçekleştirdiğini açıklamıştır. BRICS örgütünde ise Tahran, üye ülkelerle 25 milyar ABD doları ticaret hacmine ulaştığını iddia etmiştir. Rusya'nın İran'ı odak noktası olarak seçtiği Kuzey-Güney Koridoru projesinin başlamasının üzerinden 23 yıl geçmesine rağmen Tahran bu önemli ticari ve siyasi fırsatı değerlendirmek için gerekli ilerlemeyi kaydedememiştir. Tahran kısa süre önce Hindistan'ı Kuzey-Güney koridorunda bir istasyon olarak Çabahar projesine yatırım yapmaya ikna etmeye çalışmıştır. İran'ın bu zorlukların üstesinden gelmeye hazır olduğunu ifade eden yirmi yıllık resmî açıklamalarına rağmen, kapsamlı bir çözüme ulaşamamıştır. Bu engeller projenin ilerlemesini geciktirmiş ve İran'ın başta

Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi olmak üzere kritik bir rol oynayacağı diğer girişimlere katılımını engellemiştir. İbrahim Reisi'nin 2021 yılındaki ilk Moskova ziyareti sırasında İran heyeti Tahran'ın ekonomik ilişkileri geliştirme amacını vurgulamış ve ticaret hacminin 15 milyar dolara ulaşmasını hedeflemiştir. Mali rakamları kullanmak, Moskova'nın dikkatini çekmek veya istenen ekonomik hedefleri gerçekleştirmek için açık ve somut planlar olmaksızın belirli siyasi hedeflere ulaşmak için bir strateji olarak hizmet edebilir. İran'ın açıkladığı iddialı sloganlara rağmen, Rusya ile ticari ilişkileri önemli bir sıçramaya yönelmiş görünmemektedir.

Erişim: <https://epc.ae/en/details/brief/more-politics-less-trade-reality-and-prospects-of-iran-russia-economic-ties>

Anahtar Kelimeler: Ekonomi, İran, Rusya.

5. Hindistan'ın Sanayi Politikası Olgunlaşıyor / Observer Research Foundation (Hindistan)

2014 yılında Hindistan "Hindistan'da Üret" projesini başlatmış ve rekabetçi bir üretim üssü geliştirme konusunda Hindistan halkında bir heyecan oluşturmuştur. Hükümetin gerçek manada güçlü bir sanayileşme taktiği geliştirmesi altı sene sürmüştür. 2020 yılı Mart ayında Hindistan yalnızca ihracat odaklı üretime başlamamış, bu hamleyle beraber sanayileşme politikalarını da oluşturmuştur. Stephan Haggard, "Gelişimsel Durumlar" isimli kitabında, Doğu Asya'da "sanayileşme stratejilerinin başarısı ancak deneme yanılma yapılarak öğrenilebiliyor" demiştir. Hindistan'ın sanayi politikası da kitaptaki gibi hatalarından ders çıkarmaya ve bu hataları düzelterek ilerlemeye dayanmaktadır.

PLI (Üretimle Bağlantılı Teşvikler) gibi programlar, önümüzdeki yıllarda 24 milyar ABD doları tutarında 14 sektöre teşvik yapacaktır. Buradaki temel fikir sektörel kazananları belirleyip onlara teşvik sağlamaktır. Elektronik, akıllı telefon montajı, tıbbi cihazlar gibi sektörler iyi performanslar göstermiş, bu da ülkenin ihracatını artırmıştır. PLI programları göz önüne alındığında, birçok merkezi bakanlık arasında sektörlerin genişlemesi konusunda bir tartışma meydana gelmiştir. Limanlar, madencilik, çelik, ağır sanayi gibi bakanlıklar kendi sektörlerinde de PLI programlarının yapılmasını istemişlerdir. Hintli

politika yapıcılar gelen talepleri tartıştıktan sonra PLI programlarının genişletilmesi teklifini onaylamışlardır.

Endüstriyel politika yapmanın önemli kısımlarından bir diğeri ise ölçümdür. Komuta ekonomisi ile sanayi politikasını farklılaştıran detaylardan birisi, performansa dayalı destek verilmesidir. Örneğin PLI politikası göz önüne alındığında, Yetkilendirilmiş Komite tarafından PLI ve diğerk hükümet içindeki periyodik incelemeler yapılmıştır. Bu inceleme toplantılarına Kabine Sekreteri Rajiv Gauba ya da Ticaret ve Sanayi Bakanı Piyush Goyal katılmakta ve başkanlığını yürütmektedir. Toplantılara hükümeti temsilen bakanların dahil olması, bürokrasinin sürekli olarak firmalarla ve sektörlerle iç içe olmasını sağlamaktadır. Böylece bürokratlar gerektiğinde firmalara doğrudan müdahale edebilmektedir.

Ticaret politikası da sanayi politikasının temellerini oluşturmaktadır. Hükümet uzun zamandır ticari korumacılığa gittiği için eleştirilmiştir. Hindistan'ın sanayisi geliştikçe ticaret politikasında da bazı değişiklikler görülmüştür. İlk olarak Hindistan yetkilileri İngiltere, AB gibi gelişmiş ülkelerle yaptığı ticaretlerde çeşitli mallarda uygulanan tarifeleri düşürmeyi planlamaktadır. İkinci olarak elektrikli araba devi Tesla'nın Hindistan'a taşınmasını kolaylaştırma ve bunun için elektrikli araçlardaki ithalat vergilerinin azaltılması gündemdedir. Üçüncüsü ise ev vergilerinin azaltılmasının kaçınılmaz olduğu düşünülmektedir. Hindistan'da artık endüstriyel politika oluşturma sürecinin olgunlaşmış olduğu ve olgunlaşmaya devam ettiği görülmektedir.

Erişim: <https://www.orfonline.org/expert-speak/india-s-industrial-policy-is-maturing>

Anahtar Kelimeler: Hindistan, Sanayi Politikası, Vergi İndirimleri, PLI Politikası, Teşvikler.

6. Çin'in Küresel Yatırımlarının Desteğe İhtiyacı Var / American Enterprise Institute (ABD)

Çin'in 2023 yılı yatırımları ve inşaatları ülke ekonomisini yansıtırken, 2022 yılı ile kıyaslandığında daha iyi bir gelişme sağlasa da beklenildiği kadar iyi olmamıştır. Çin Ticaret Bakanlığı (MOFCOM), en çok yatırımın Hong Kong'a (nüfusu 7,5 milyon), ardından da sermaye akışını gizleyen İngiliz Virgin Adaları gibi offshore finans merkezlerine gönderildiğini iddia etmiştir. 2005 yılından 2023 yılına kadar CGIT (Çin Küresel Yatırım Takibi) toplam 4.300 işlem ile eksiksiz kayıtları tutarken, 95 milyon dolardan düşük olan yatırımlar işlemlerini değerlendirmemektedir. MOFCOM verileri aksine CGIT verileri, Çin yatırımlarında büyük bir düşüş yaşandığını göstermiştir.

2023 yılında Çin'in sıfır Covid politikası sona ermesine rağmen MOFCOM verileri 2020 veya 2021 yılında olduğu gibi sabit bir artış gerçekleştirmiştir. CGIT'in 2023 harcama verilerinde ise %40'tan fazla bir artış gerçekleşmiştir. En önemli ticari faaliyetler ve yatırımlar, elektrikli araçlara yönelik akü tedarik zincirini oluşturan Endonezya ve Macaristan ile yapılmıştır. Çin'in Covid-19 ile getirdiği pek çok kısıtlama inşaat sektörünü de etkilemiştir. Projelerin doğrulanması normalden daha uzun sürmeye başlamasıyla inşaat sektörünün toparlanma süresi uzamıştır. Şu anda Çin yatırımlarının en büyük ortağı Suudi Arabistan gözükmemektedir. Çin yatırımlarında resmi istatistiklerde 60 ülke bulunmaktadır ancak hükümet portalında 152 ülke listelenmektedir. BRI'nin (Bir Kuşak Bir Yol) ilk kurulduğu tarihten bu yana 390 milyar dolarlık bir yatırım aldığı ve 570 milyar dolarlık inşaat yapıldığı tespit edilmiştir. Çin'in ABD yatırımı 2016 yılında 50 milyar doların üzerinde gerçekleşirken, 2020-2023 döneminde yalnızca 9,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Erişim: <https://www.aei.org/research-products/report/better-but-not-well-chinas-global-investment-needs-more-fuel/>

Anahtar Kelimeler: Çin, ABD, Yatırım, Covid-19.

7. Petrol Fiyatları Neden Yükselmiyor? / The Washington Institute for Near East Policy (ABD)

Orta Doğuda tarihsel olarak meydana gelen savaşlar ve sonuçlarına bakıldığı zaman genelde petrol krizleri dikkati çekmektedir. Örnek olarak 1973 Arap boikotu petrol fiyatlarının iki katından fazla artmasına sebep olmuştur. 7 Ekim tarihinde başlayan Filistin İsrail savaşından sonra petrol fiyatları 70 dolardan 90 doların üzerine çıkmıştır. Ancak 19 Ekim haftasında uluslararası Brent ham petrolü 80 dolar seviyesinin altına gerilemiştir. Kızıldeniz’de meydana gelen saldırılar ve geniş çaplı düşmanlıkların artması bile petrol fiyatlarını çok az artırmıştır. Gazze’deki savaş şu ana kadar dünya geneli petrol arzında herhangi bir azalmaya neden olmamış, talep ise küresel ekonominin belirsizliği nedeniyle sınırlı kalmıştır.

Mevcut küresel petrol tüketimi günde yaklaşık 100 milyon varildir. Suudi Arabistan, Rusya, Amerika Birleşik Devletleri ve diğer bazı ülkeler tükettiklerinden daha fazlasını üretmekte ve dolayısıyla fazlasını ihraç etmektedir; toplam fazlalıkları küresel tüketimin yaklaşık yarısını temsil etmektedir. Bazı ülkeler (en önemlisi Japonya) neredeyse tamamen bu ithalata bağımlıdır; Çin gibi diğerleri bir miktar petrol üretir ancak yine de büyük ölçüde ithalata bağımlıdır.

OPEC+ kartel liderlerinin de doğrulayabileceği gibi, şu anda dünya çapında arz sıkıntısı yoktur ve bol miktarda yedek üretim vardır. Rusya'nın ihracatı Ukrayna'yı işgalinden kaynaklanan yaptırımlar nedeniyle azalırken, Suudi Arabistan da fiyatları ve gelirleri artırma umuduyla üretimi kısmaktadır. Ortaya çıkan yedek kapasite, geçmişte ani kriz dönemlerinde fiyatları yükseltebilecek olan "risk primini" azaltmıştır. Buna ek olarak, OPEC dışı arz -özellikle ABD'den- artmakta ve şu anda uluslararası ticareti yapılan petrol açısından OPEC arzını neredeyse aşmaktadır. Kış faktörüne gelince, kuzey yarımküredeki mevsimsel enerji talebi arz tarafında zaten karşılanmış durumdadır ve bu da bir başka potansiyel fiyat etkenini ortadan kaldırmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri'nde birçok bölge bu yıl normalden daha soğuk bir kış geçiriyor, ancak elektrik ihtiyaçları giderek artan bir şekilde doğal gazdan üretilirken, kömür ikinci sırada ve nükleer üçüncü sırada yer almaktadır. Ulaşım piyasası da hızla değişmektedir. Otomobiller ve diğer araçlar, daha verimli hale gelirken birçoğu alternatif yakıtlar kullanmaktadır. Petrol talebini

etkileyen bir diğer önemli faktör de Çin ekonomisinin durumudur. New York Times'in 18 Ocak tarihli bir haberinde, ülkenin ekonomik büyümesinin 2023 yılında %5,2 olduğu, ancak "yüksek borç, güveni sarsan bir konut krizi, küçülen ve yaşlanan işgücünün üretim üzerinde baskı oluşturduğu" belirtilmiştir.

Kaynak: Washington Institute

Erişim: <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/why-oil-prices-arent-spiking>

Anahtar Kelimeler: IEA, OPEC, Petrol Fiyatları, Orta Doğu, Petrol Tüketimi, Petrol Üretimi.

8. Küresel Enflasyon Takibi: Artan Fiyatlara Göre Ülke Kıyaslaması / Financial Times (İngiltere)

Enflasyon, Rusya'nın Ukrayna işgalinden sonra birçok ülkede yüksek seviyelere ulaştıktan sonra gerilemeye başlamıştır. Dünyanın en büyük ekonomilerine bakıldığı zaman 2022 yılında artan gıda ve enerji fiyatlarında artık düşüşler görülmeye başlanmıştır. Yıllık Tüketici Fiyat Endeksi'ne bakıldığında; 2021 yılında Birleşik Krallık, ABD, Euro Bölgesinde ciddi bir artış yaşandıktan sonra 2024 yılına doğru önemli bir düşüş kaydedilmiştir. Yatırımcıların ise enflasyonun beş yıl sonra nerede olacağına dair yaptıkları tahminler gerilemiştir.

Enerji fiyatlarındaki artış zaten pek çok ülkenin Rusya işgalinden önce de enflasyon seviyesinin temel sebebi olmuştur. Birçok ülkede olduğu gibi bazı Avrupa ülkelerinde enerji fiyatları yüksek kalmaya devam etmektedir. Yüksek enflasyon enerji dışında farklı sektörleri de etkilemiştir. Bunlardan birisi de gıda sektörüdür. Artan gıda fiyatları pek çok vatandaşın gıdaya ulaşımını zorlaştırmaktadır. Fakat 2024 yılında birçok ülkede gıda enflasyonu azalma belirtileri göstermektedir. Artan fiyatlar hane halkının mal ve hizmetlere ayıracağı bütçeyi sınırlarken, bütçesi kısıtlı aileler ise temel ihtiyaçları karşılamakta bile zorluk çekmektedir. Bir diğer endişe verici konu ise konut fiyatlarıdır. Pandemi sırasında evde çalışanların daha fazla alan istemeleri, hükümetin gelir destek programları gibi programları sayesinde birçok ülkede fiyatlar yükselmiştir. Mevcut durumda ise yüksek ipotek oranları birçok ülkede konut fiyatlarında yaşanan artışı yavaşlatmış gibi gözükmektedir.

Kaynak: FT Illustration

Erişim: <https://www.ft.com/content/088d3368-bb8b-4ff3-9df7-a7680d4d81b2>

Anahtar Kelimeler: Enerji Piyasası, Enflasyon, Hane Halkı, Gıda Fiyatları, Konut Fiyatları.

B. POLİTİKA

1. Ukrayna'daki Dron Savaşları Çatışmayı Nasıl Değiştiriyor? / Council on Foreign Relations (ABD)

Ukrayna, avuç içine sığabilen dronlardan 454 kilogram ve üzerinde olan dronlara kadar, savaşın gidişatını değiştirmek ve Rusya'nın gidişatını engellemek için çok çeşitli dron filoları oluşturmuştur. Bu hamle sadece Rusya-Ukrayna savaşı için değil aynı zamanda gelecekte meydana gelebilecek farklı savaşlar için de işlerin nasıl yürütüleceğini göstermektedir. Rusya-Ukrayna savaşı üçüncü senesine girerken iki tarafta hala birbirine karşı hava üstünlüğünü elde edememiştir. Savaşın başlarında analistler Rusya'nın hızlı bir şekilde hava kontrolünü ele geçireceğini tahmin etmiş ancak Ukrayna Batılı sistemler tarafından desteklenen hava savunması ile Rus uçaklarını kendi hava sahasından uzak tutarak herkesi şaşırtmıştır. Her iki taraf da birbirinin hava savunmasını kıramadığı için alternatif çözüm olarak sahadaki kuvvetleri güçlendirmeye, uzun menzilli top ve füze kullanımına ve insansız hava aracı kullanmaya başlamıştır. Bu değişiklikler ile Ukrayna savaşı kendi lehine çevirebilecek yeni dron teknolojileri üzerine yoğunlaşmıştır.

Ukrayna'nın dron kullanma tercihi savaşın gidişatı ile şekil almıştır. Savaşın ilk zamanlarında Ukrayna, Türk yapımı Bayraktar TB2 (çok sayıda mühimmat taşıma kapasitesine ve uzun süre havada kalma yeteneğine sahip) silahlı insansız hava aracına güvenmiş ve Rus hedeflerini vurabilmesine olanak sağlamıştır. Ancak savaşın ilerleyen safhalarında Rusya bu tarz büyük modelleri daha kolay tespit edip vurmaya başlamıştır. Bu yüzden Ukrayna, daha küçük boyutta dronları kullanmaya başlamıştır. Ukraynalılar bu küçük dron modellerini savaş alanlarında hızlı bir şekilde kullanabilmek için hobi amaçlı kullanılan dron tasarımlarını birebir kullanmıştır. Bu dronlar derme çatma patlayıcılar ile donatılmış ve sabit hedefleri vurabilmek için kullanılmıştır. Ek olarak Ukrayna kamu-özel ortaklıklarıyla dron üretebilme yeteneklerini artırmıştır. Bir yıl önce sadece yedi adet dron üreticisi varken şu anda en az seksen adet üretici vardır.

Rusya tarafına bakınca Orion, Eleron-3, Orlan-10 ve Lancet gibi yerli modelleri kullanırken, Avrupa'nın önemli yaptırımları Rusya'nın bu alanda başarılı olmasını engellemiştir. Bu nedenle Rusya İran yapımı 1200 mil (1931 kilometre) menzil ve 100

pound (45,4 kg) patlayıcı taşıma kapasitesine sahip Shaded-136 insansız hava araçlarını kullanmaktadır. ABD, yakın zamanda Ukrayna'ya Rusya'nın yapabileceği olası savaş suçlarını tespit edebilmesi için dokuz adet dron bağışlamıştır. Tüm bu yararlarına rağmen dronlar hava savunmasına karşı güçsüz ve hassas araçlardır. Küçük dronların hedeflerine ulaşmasını engellemek için sinyal bozucular, aldatıcılar ve yüksek enerjili lazerler kullanılırken, büyük dronlar için hava savunma sistemleri ve anti-dron sistemleri kullanılmaktadır.

Kaynak: Inna Varenytsia

Erişim: <https://www.cfr.org/article/how-drone-war-ukraine-transforming-conflict>

Anahtar Kelimeler: Rusya-Ukrayna, Dron, İnsansız Hava Aracı, Hava Savunma Sistemleri

2. Bir Liman Mücadelesi, Çin'in Altyapı Finansman Sorunlarını Nasıl Ortaya Çıkıyor? / Council on Foreign Relations (ABD)

2015 yılında Çin ve Afrika'nın küçük ada ülkesi olan Sao Tome ve Principe, ülkelerinin ilk derin su limanını inşa etmek için bir anlaşma imzalanmıştır. Sao Tome yetkilileri, projenin 800 milyon dolarlık etiketiyle birlikte sağlık ve eğitim alanında da finansal gelir getireceğini umuyordu ancak liman dokuz yıl geçmesine rağmen hala inşa edilmemiştir. Başbakan Jorge Bom Jesus 2018 yılında seçildiğinde, eski Başbakan Trovoada döneminde

önerilen bu projenin küçük ada ülkesinin borçları göz önünde alındığında gerçekleştirilemeyecek olduğu kanısına varmıştır. Bunun üzerine Çin iki yıl süren görüşmelerde, proje maliyetini 500 ve 800 milyon dolar arasına düşürmeyi teklif etmiştir. Liman yapımı için Sao Tome diğer ülkelerle de anlaşmaya çalışırken ülkenin yüksek borç seviyeleri ve IMF'in (Uluslararası Para Fonu) yaptığı kısıtlamalar nedeniyle seçenekleri oldukça kısıtlıdır. Bu sebeple Sao Tome hükümetinin tüm çabalarına rağmen Çin hükümeti tekrardan tek seçenek olarak görünmektedir. Sonuç olarak Çin ve Sao Tome, liman projesinde ortak bir payda da buluşamamış, bunun üzerine Sao Tome, Ganalı Konsorsiyum LTD şirketine liman anlaşması için otuz yıllık bir kira kontratı vermiştir.

Çin ve Sao Tome arasındaki liman projesinin iptal edilmiş olması şaşırtıcı bulunmuş olup, ancak bunun birtakım geçerli nedenleri bulunmaktadır. Şu ana kadar Çin desteği ile yapılan doksan iki aktif liman projesinin yirmi sekizi yurt içinde ve yurt dışında tepki ile karşılanmıştır. Buna rağmen yine de Çin'in liman projeleri herkes tarafından olumsuz karşılanmamakta, özellikle geliri düşük olan ülkeler bu projeleri memnuniyetle karşılamaktadır. Örneğin Pakistan, içinde bulunduğu borç krizinden dolayı Çin'i sorumlu tutmasına rağmen, Çin yatırımlarını memnuniyetle karşılamaya devam etmektedir. Pakistanlılar ile yapılan bir ankette halkın %85'i Çin hakkında olumlu görüşe sahipken %56'sı ise Çin ile ilişki halinde olmayı tercih ettiğini belirtmiştir. Şu anda Çin, gelişmekte olan ekonomilere en çok borç veren ülke konumundadır. Çin'in liman yatırımları hoş karşılanmıyor olsa da çoğu ülke tarafından en cazip ve tek seçenek konumundadır. Bunun sebebi ise Çin parasının herhangi bir uluslararası yaptırıma maruz olmaması gösterilmektedir.

Çin dışındaki ülkelerle ortaklık yapmak isteyen hükümetler reddedilmeleri durumunda Pekin ile anlaşmaya çalışmaktadır. Örneğin Sri Lanka hükümeti Çin'den önce hem ABD hem de Hindistan'a başvurmuş ancak reddedilmiştir. Kalkınma finansmanı kuruluşları ise altyapı sistemlerini güçlendirmek için hem birbirleri ile hem de özel sektörlerle iş yapmaya devam etmelidir. Örneğin geçtiğimiz sene, ABD Kalkınma ve Finans Kurumu (DFC), Japonya Uluslararası İş Birliği Bankası (JBIC), ve Güney Kore İhracat-İthalat Bankası (KEXIM) arasında bir anlaşma yapılmıştır. Bu sayede üç kuruluş arasındaki iş birliği birbirlerinin güçlü yanlarını ortaya çıkartmasına ve zayıf yönlerin kapatılmasına olanak

sağlamıştır. Bu da altyapı yatırımlarını güçlendirebilecek bir etken olmuştur. Başta ABD olmak üzere diğer büyük ülkelerde artık Çin'in peşinden gitmek yerine, Sao Tome gibi küçük ve orta gelirli ülkelerle sürekli bağlantı halinde olmaları gerekmektedir.

Kaynak: Jose Javier Ballester Legua

Erişim: <https://www.cfr.org/blog/how-one-ports-struggle-reveals-problems-and-promise-chinese-infrastructure-financing>

Anahtar Kelimeler: ABD, Çin, Finansal Kuruluşlar, Liman, Pakistan, Sri Lanka, Yatırım.

3. İran'ın Irak ve Suriye'deki Sıra Dışı Saldırısı / The Jerusalem Institute for Strategy and Security (İsrail)

Pazartesi'yi Salı'ya bağlayan 15-16 Ocak gecesi İran rejimi Irak'ın kuzeyinde yer alan Erbil'e ve Suriye'nin Halep bölgesindeki İslamcı unsurlara ait terör hedeflerine balistik füzelerle saldırmıştır. Bu saldırı, Kerman'da Kasım Süleymani'nin ABD tarafından öldürülmesinin yıldönümünde mezarının yakınında gerçekleşen terör saldırısına bir cevap olarak yapılmıştır. Devrim Muhafızları füze atışının sorumluluğunu kabul etmiş ve bunun "İran'a karşı işlenen suçlara bir yanıt ve İran'a karşı kullanılan casusluk ve terör tesislerine karşı bir eylem" olduğunu iddia etmiştir.

Saldırıları İran'ın başka stratejik hedeflerine de hizmet etmektedir:

- Tahran'ın askeri gücünün içeride ve dışarıda gösterilmesi ve düşmanlarına (özellikle ABD ve İsrail'e) İran'ın istediği takdirde Orta Doğu'da herhangi bir yeri vurabileceğine dair bir mesaj verilmesi,
- Kudüs Gücü'nün Hizbullah'a silah transferinin koordinatörü Seyyid Razi'nin kısa süre önce öldürülmesiyle İsrail'in Suriye'deki İran varlığına karşı yürüttüğü faaliyetlere zımni bir yanıt olması,
- Bağdat'taki merkezi Irak hükümetine, Tahran'ın bölgede devam eden İran karşıtı faaliyetlerden duyduğu memnuniyetsizliğe ilişkin bir sinyaldir.

İran saldırısı türünün ilk örneği değildir ve İran'ın IŞİD'in kendi topraklarına yönelik saldırılarına verdiği önceki yanıtları anımsatmaktadır. Ancak bu saldırının en az iki önemli özelliği vardır: Birincisi, ateş gücünün Suriye'deki menzili (yaklaşık 1,200 km) ve ikincisi de Irak'taki ve Suriye'deki hedeflere aynı anda ateş açılmış olmasıdır.

Sonuç olarak, İran'ın verdiği yanıt rejim için gerçekten de birtakım amaçlara hizmet etmekte, ancak İran'ın IŞİD'le mücadelesine yardımcı olmamaktadır. Dolayısıyla füze kullanımı İran'ın askeri kabiliyetlerini göstermekle birlikte, karşı karşıya olduğu çeşitli güvenlik tehditleriyle başa çıkmak için elindeki az sayıdaki aracı da yansıtmaktadır.

Erişim: https://www.inss.org.il/social_media/the-unusual-iranian-attack-in-iraq-and-syria/

Anahtar Kelimeler: İran, Irak, Saldırı, Suriye.

4. Bölgede Artan Tansiyon Sonrası ABD, Japonya Tersanelerini Kullanarak Karşılıklı Yarar Sağlamak İstiyor / South China Morning Post (Hong Kong)

ABD ve Japonya'nın, Japonya'da bulunan özel tersanelerin ABD'nin Yedinci Filosuna ait savaş gemilerinin bakım ve onarım çalışmalarını yürütmek üzere karşılıklı anlaşmaya varmak istedikleri söylenmiştir. Uzmanlar iki ülke arasında yapılacak anlaşmanın Japonya için ekonomik getirileri olacağını, ABD için ise bölgede artan tansiyona karşılık hazırlıklı olma olanağı sağlayacağını belirtmiştir. ABD'nin bölgede bulunan Yedinci Filosu, 70'den fazla savaş gemisi ve denizaltı, USS Ronald Reagan gemisi ve beraberinde 150 uçaktan

oluşmaktadır. Meiji Üniversitesi'nde Profesör Go Ito, ABD'nin donanmasını Pasifik boyunca gönderip bakımını ve tamiratını yaptırmanın hem masraflı hem de uzun bir yolculuk olacağını ancak Japonya tersanelerinde bu işlemlerin gerçekleştirildiği takdirde ciddi bir zaman, maliyet ve stratejik kazanım sağlayacağını vurgulamıştır.

Japonya'nın anlaşma için memnun ve ABD ile güvenlik öncelikli olmak üzere her zaman iş birliği yapmaya hazır olduğunu belirtmekle birlikte bölgede artan tansiyon karşısında iş birliği oldukça kritiktir. Japonya, Çin'in bölgedeki agresif faaliyetlerini artırması nedeniyle savunma stratejisinden ofansif stratejiye doğru yoğunlaşmaya başlamıştır. Go Ito, Japonya'nın açıkça Yedinci Filoyu bölgede tutarak burada meydana gelebilecek olumsuz durumları engellemeyi planladığını belirtmiş ve ABD ile Japonya arasında yapılacak olan anlaşmanın Güney Kore ile de yapılabileceğini söylemiştir. Güney Kore Savunma Bakanı da ABD ile görüşmelerin devam ettiğini ve Güney Koreli şirketlerin ABD donanmasının devamlılığını sağlama ve ekipman ihtiyaçlarını karşılama faaliyetlerini genişletmek istediğini söylemiştir. Ayrıca görüşmelerde ittifak ülkelerin lojistik kapasiteleri ve tedarik zinciri direncinin geliştirilmesi üzerine de görüşülmüştür. Uzmanlar, Japon tersanelerine ilginin artmasının uzun dönemde ticari ilişkileri geliştireceğini ve ulusal para biriminin (yen) düşük seyretmesi nedeniyle ABD'nin Japon işçileri çalıştırarak kendi maliyetlerini önemli ölçüde azaltabileceğini de bahsetmiştir.

Kaynak: Kyodo

Erişim: https://www.scmp.com/week-asia/politics/article/3249411/us-nears-win-win-deal-use-japan-shipyards-keep-warships-battle-ready-amid-rising-tensions?module=top_story&pgtype=homepage

Anahtar Kelimeler: ABD, Çin, Japonya, Tersane.

5. 2024'te Dünyamızın Karşı Karşıya Olduğu En Büyük Riskler / Centre for Policy Dialogue (Bangladeş)

Dünya Ekonomik Forumu (WEF), İsviçre'nin Davos kentindeki yıllık toplantısı öncesinde yıllık "Küresel Riskler Raporu 2024" yayımlanmıştır. Küresel Risk Algısı Anketi'nden elde edilen bulgulara dayanan rapor hem kısa hem de uzun vadede önemli riskleri tanımlamaktadır. Başta iş dünyası olmak üzere akademi, hükümet ve sivil toplumu temsil eden 1.490 risk uzmanı ile gerçekleştirilen ankette katılımcılara ekonomi, çevre, siyaset, toplum ve teknoloji alanlarında öne çıkan riskler sorulmuştur. Katılımcıların yaklaşık %54'ü istikrarsızlık öngörürken, %27'si türbülansın artacağını düşünmektedir. Katılımcıların yalnızca %16'sı önümüzdeki 2 yıl içinde istikrarlı bir görünüm beklemektedir. Geleceğe bakıldığında, %63'lük bir kesim önümüzdeki on yıl için çalkantılı bir görünüm sezerken, %10'dan daha azı sakin bir durum öngörmektedir. Bu sonuçlar ise, uzmanların önümüzdeki yıllarda küresel istikrara ilişkin yaygın endişelerinin altını çizmektedir.

WEF raporuna göre önümüzdeki iki yıl içinde dünya için en büyük riskler: yanlış bilgilendirme ve dezenformasyon, aşırı hava olayları, toplumsal kutuplaşma, siber güvensizlik, devletlerarası silahlı çatışma, ekonomik fırsat eksikliği, enflasyon, istemsiz göç, ekonomik gerileme ve çevre kirliliğidir. Önümüzdeki 10 yıl için belirlenen risklerden bazıları (sırasıyla) şunlardır: aşırı hava olayları, dünya sistemlerinde kritik değişim, biyoçeşitlilik kaybı ve ekosistem çöküşü, doğal kaynak kıtlığı, yanlış bilgilendirme ve dezenformasyon ve yapay zekâ (AI) teknolojilerinin olumsuz sonuçlarıdır.

2024 yılında dünya nüfusunun yaklaşık yarısının 50'den fazla ülkede seçimlere katılması bekleniyor. Yapay zekâ araçlarının artan kullanımı yanlış bilginin yayılmasıyla ilgili endişeleri artırırken, seçimlerin adilliği için tehdit oluşturuyor. Seçimler sırasında yanlış bilgi, yeni seçilen hükümetlerin meşruiyetini ciddi şekilde zayıflatabilir ve uzun vadede potansiyel siyasi huzursuzluk, şiddet, terörizm ve demokratik süreçlerin kademeli olarak erozyona uğramasına yol açabilir. Gerçeğin ne olduğuna dair farklı görüşler, çeşitli grupların gerçekliğe dair çelişkili görüşler edinmesine neden olabilir. Komploteorisyenleri, politikacılar, aşırılık yanlıları, sosyal medya şahsiyetleri veya iş dünyası liderleri gibi nüfuzlu kişiler, etkilerini artırmak için bu uyumsuzluktan faydalanabilir.

Teknolojinin genellikle insanları kontrol etmek için kullanıldığı bir sır değildir. Bu nedenle, hükümetler neyin doğru olduğuna müdahale edebilir, siyasi grupları, konuşmaları kontrol etme ve gazeteciler, eleştirmenler gibi kendileriyle aynı fikirde olmayan insanları susturma gibi eylemlerde bulunabilir. Hatta bazen vatandaşlar, görüşlerini desteklenen asılsız anlatı ile uyumlu hale getirmediikleri için cezalandırılmakta ve siyasi baskıya maruz kalmaktadır. Sonuç olarak, dijital okuryazarlığa sahip pek insan bile hatalı ve yanlış bilgilere kanabilmektedir. Sahte ve gerçek bilginin nasıl ayırt edileceği konusundaki farkındalığı arttırmak için geleneksel eğitime ve teknolojik okuryazarlığa daha fazla yatırım yapılması gerekmektedir.

Erişim: <https://cpd.org.bd/the-biggest-risks-facing-our-world-in-2024/>

Anahtar Kelimeler: Rapor, Risk, Teknoloji.

6. Korku ve Yorgunluk: Avrupa'daki Göçmen Karşıtı Duyarlılık Neden Rusya'ya Yardımcı Oluyor? / European Council on Foreign Relations (Almanya)

Rusya'nın Ukrayna'ya karşı başlatmış olduğu savaşın ardından Avrupa ülkelerine doğru göç eden Ukraynalılar, Avrupalıların hoşgörülerinin artık kırılma noktasına ulaşabileceği konusunda uyarılmıştır. Bu uyarının üzerinden birkaç ay geçtikten hemen sonra AB Ukrayna Danışmanı yayınladığı bir raporda "dayanışma yorgunluğunun" oluşmaya başladığını söyleyerek endişesini dile getirmiştir. Mevcut durumda Avrupa ülkeleri yüksek enflasyon ve durgun ekonomileriyle mücadele etmektedir. Savaşın ilk günlerinde, Ukrayna'dan kaçan sığınmacı sayısı 6 milyon civarındadır. Genel olarak Avrupa kamuoyu geçen yıllara göre daha az istekli olsalar da halen Ukraynalılara ev sahipliği yapmaya devam etmek istemektedir. Geçtiğimiz sene yapılan anketlerde Ukraynalı mülteci kabulleri %86 seviyesinden %75'lere kadar düşmüştür. 2023 yılı Ekim ayında yapılan finansal bir ankete göre Ukraynalılara mali yardım yapılmayacağı sonucuna ulaşılmıştır. 2022 yılının Ağustos ayında yayımlanan bir rapora göre Avrupa'nın Ukraynalı mültecilere destek olduğu bir dönemde bile Ukraynalıların göçmen karşıtı eylemlerle karşı karşıya kaldıkları görülmüştür.

Kaynak: Andy Rain

Önümüzdeki aylarda Avrupa'da aşırı sağ ve popülist partilerin mültecilere dikkat çekmesi Ukraynalılar için daha kötü bir hal alabilir. Buna karşı koyabilmek için Avrupalıların mültecilerle ilgili kaygıları gidermeleri gerekmektedir. Avrupa Birliği bunların yanında mültecilerle kaynaşmayı sağlayacak projeler geliştirmelidir. Her şeye rağmen Ukraynalı mülteciler şu anda AB'de destek görmeye devam etmektedir. AB'nin, Rusya ve sağ popülist partilerin ortaya atacağı herhangi iddialardan mültecileri koruyacak politik adımları atması gerekmektedir.

Erişim: <https://ecfr.eu/article/fear-and-fatigue-why-anti-migrant-sentiment-in-europe-helps-russia/>

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Mülteciler, Rusya, Ukrayna.

7. Gabriel Attal: 2027'de Fransa Cumhurbaşkanı mı? / Valdai Discussion Club (Rusya)

9 Ocak 2024 tarihinde Fransa'nın yeni Başbakanı Gabriel Attal olmuştur. 34 yaşındaki dönemin Eğitim Bakanı olan Gabriel Attal sadece sadık bir Macronist değil, hatta Fransız medyasının deyimiyle bir ölçüde "mikro-Macron" olarak tanınmaktadır. Attal, hükümetinin sosyal sorunlara ilişkin kararnamelemleri Ulusal Meclis'te oylama yapılmaksızın

kabul etmesinde de görüldüğü üzere, sert ekonomi politikaları ve uzlaşmaz siyasi tarzı nedeniyle Fransızların güvenini kaybeden Elisabeth Borne'un yerini almıştır. Yeni başbakan dünya basınının ön sayfalarında sadece bir gün yer almış; daha sonra uluslararası bilgi alanından hemen kaybolmuştur. Mevcut cumhurbaşkanının partisini temsil eden ve Macron'a bağlı bir figür olan yeni başbakanın modern Fransa'nın dış politika öncelikleri üzerinde önemli bir etkisi olmayacağı düşünülmektedir.

Attal resmi olarak Paris sınırları dışında doğmuş olmasına rağmen (16 Mart 1989, şehir sınırlarının 10 km güneybatısındaki Clamart kasabasında), neredeyse tüm hayatını okuduğu ve çalıştığı başkentte geçirdi. Gabriel varlıklı bir ailede büyümüş, yüksek öğrenimini Panthéon-Arras Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde ve Paris'in prestijli Siyasal Araştırmalar Enstitüsü Sciences Po'da tamamlamış ve 2013 yılında halkla ilişkiler alanında yüksek lisans derecesi almıştır. Ayrıca, 2012 yılında, Ulusal Meclis'teki öğrenci stajının ardından, 23 yaşındaki Attal, seçimleri kazanan Fransız Sosyalist Partisi (FSP) tarafından kurulan hükümette Sosyal İşler ve Sağlık Bakanı'nın danışmanı olmuştur.

Kaynak: Reuters

Ancak genç Attal kısa süre sonra 2016 yılında parti saflarından ayrılarak, genç ve gelecek vaat eden politikacı Macron için siyasi mühendisliğin tüm kurallarına göre kurulan yeni merkezci parti "En Marche!"a katılmıştır. Daha sonra basın onun adını Macron'un "yeniçerileri" olarak adlandırılan, kendilerini tamamen yeni cumhurbaşkanına adanmış ve kariyerlerini ona borçlu olan genç ve yetenekli siyasetçiler arasında zikretmiştir. 2023 yılı Temmuz ayında birkaç liderlik pozisyonu değiştiren Attal, nihayet Borne'un kabinesinde

Eğitim Bakanı olarak atanarak kabinenin tam teşekküllü ve etkili bir üyesi haline gelmiştir. Aynı zamanda siyasi temsilinde ve halkla ilişkilerinde Macron'un tarzını kopyalayarak gençliğini ve açıklığını, iyi eğitimini ve başarısını, yabancı dil bilgisini ve sosyal ilericiğini vurgulamaktadır. Dolayısıyla Attal, "yeni Fransızların" "partiler sonrası" kuşağının siyasi elitinin tipik bir temsilcisidir. Elbette cumhurbaşkanlığı seçimlerine üç yıl kala Attal'ın siyasi geleceği sadece akıl hocası Macron'un iyi niyetine değil, "siyah kuğular" olarak adlandırılan diğer birçok rastlantısal faktöre de bağlıdır. Ayrıca, Fransız basınının yazdığı gibi, ileriye bakıldığında, popüler olmayan bir cumhurbaşkanı ile popüler başbakanı arasında zaman içinde bir çatışma göz görülebilir. Ancak, tüm bunlar sadece olası gelecek senaryolarıdır.

Erişim: <https://valdaiclub.com/a/highlights/gabriel-attal-french-president-in-2027/>

Anahtar Kelimeler: Fransa, Gabriel Attal, Macron Seçim, Siyaset.

8. Trump Bir Yıl Sonra Tekrar Başkan Olabilir Avrupa Buna Hazır Olmalı / Centre for European Reform (İngiltere)

Avrupalılar 2016 yılında Trump'ı ciddiye almamış, Trump seçimi bile kazanacağına inanmamıştır. Ancak Trump yeni adaylık dönemine daha iyi hazırlanıyor ve düşünce kuruluşları da Trump'ın fikirlerini uygulamaya yönelik politikaları hazırlıyor. Trump'ın başkan olabileme ihtimaline karşı Avrupalıların da hazırlıklı olması gerekiyor. Trump'ın kazanması durumunda en az dört tane endişe veren husus ortaya çıkacaktır.

Birinci olarak savunma; AB Sanayi ve Savunma Konseyi Başkanı Thierry Breton, Trump'ın Avrupa Komisyonu Başkanı'na, ABD'nin Avrupa'yı asla savunmayacağını, NATO'dan ayrılacağını ve Almanya'nın savunması için kendisine 400 milyar dolar borcunun olduğunu söylediğini vurgulamıştır. Thierry Breton sözlerine şunları da eklemiştir; "1980'li yıllarda NATO'da diplomattım ve bu o zamanların da bir özelliği idi ancak şu ana kadar hiçbir başkan ABD'ye bu kadar nüfus sağlayan bir ittifakı yok edecek bir tehditte bulunmadı."

İkinci olarak ticaret; Trump'ın serbest ticarete karşı uzun süredir devam eden bir düşmanlığı vardır. Çin ilk dönemde Trump'ın ana hedefi olmuştur. Ancak ABD ulusal

güvenliği tehdit ettiğini iddia ederek alüminyum ve çelik ithalatlarına gümrük vergisi getirmiş, Çinliler dışında Avrupalı üreticilere de aynı uygulanmayı başlatmıştır. Trump'ın tekrar başkan olması durumunda yeniden gümrük vergilerini artırma ihtimali yüksektir. Ticaret çoğu Avrupa ülkesinin GSYH'sinde büyük paylara sahip olduğu için, herhangi bir ticaret savaşı Avrupa ülkelerine ABD'den çok daha fazla zarar verecektir.

Üçüncü olarak kurallara dayalı uluslararası düzen; hali hazırda bu düzende ciddi bozulmalar mevcuttur. Trump'da ilk döneminde ABD'yi birtakım anlaşmaların dışında tuttuğundan, ikinci döneminde tamamen anlaşmaları bozabileceği düşünülüyor. Buna karşılık Avrupalı Hükümetler ise uluslararası düzeni savunmayı istiyorlarsa Japonya ve Avustralya gibi benzer düşüncedeki demokrasilerin dışında kalan diğer demokrasilerle de bağlantıların kurulması gerekiyor.

Dördüncüsü ise ABD'nin iç bölünmeleri; Trump seçimleri kazanmasa dahi, zaten bölünmüş olan Amerika'nın kendi iç sorunlarına dönmesi muhtemeldir. Örnek olarak Trump destekçileri ABD'nin Ukrayna yardımlarını bir nebze olsa engellemektedir.

Avrupalı liderlerin, iki ana partinin seçmenlerine NATO ve AB'nin ABD ve Avrupa güvenliğine katkı sağladığını açıklamaları gerekmektedir. Ancak Trump'a verilen halk desteği, ABD halkının önemli bir kısmının dünyaya sırtını döndüğünü gösteriyor. Önümüzdeki yıllarda Avrupa'nın ABD yardımı olmadan veya daha az ABD yardımıyla kendi sorunlarını çözebilmesi gerekiyor.

Erişim: <https://www.cer.org.uk/in-the-press/trump-may-be-president-again-year-europe-must-be-ready>

Anahtar Kelimeler: ABD, Avrupa Birliği, ABD Seçimleri, NATO, Savunma, Trump, Ticaret.

9. Çin ve Rusya, Kızıldeniz'de Artan Güvenlik Sorununa Neden Sessiz Kalıyor? / Kings College London (Birleşik Krallık)

ABD-İngiltere liderliğindeki ittifak, gemilere yapılan saldırıları durdurmak amacıyla Yemen'deki Husi Örgütünü pek çok kez vurmuştur. İlk hava saldırıları yapıldığında ayımlanan bildiriye pek çok ülke imza atmıştır. Ancak şu ana kadar saldırılarda aktif

olarak İngiltere ve ABD yer almaktadır. Bab-el Mendeb Boğazı üzerinden Kızıldeniz'e giden hemen her gemideki konteynerler Avrupa'ya giden Çin malları ile doludur. AB, 2022 senesinde 626 milyar dolar değerinde Çin malı ithal etmiş ve Çin'e 230 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirmiştir. Bu malları Bab-el Mendeb yerine Ümit Burnu yoluyla göndermek daha maliyetli ve uzun olacaktır. Böyle bir durumda Çin'in çıkarları olduğunu söylemek mümkündür ancak Çin bu konuda sessiz kalmayı tercih etmektedir.

Rusya'nın ise en yakın deniz üssü Suriye'nin Tartus limanında yer almaktadır. Bu yüzden Rusya'nın sessiz kalması daha anlaşılır olmaktadır. Geçtiğimiz haftalarda ise Başkan Putin'in Eritre Adalarında bir deniz üssü inşasına onay verdiği haberleri ortalıkta dolanmaktadır. Eritre'nin zaten halihazırda Rusya ile iyi ilişkileri mevcuttur ancak anlaşmayı imzalatan olay büyük ihtimalle Ukrayna işgalinde Eritre'nin Rusya'ya destek vermesidir. Her iki devlet adamı da ABD'ye ve onun "hegemonik stratejisi" olarak adlandırdıkları taktiğe karşı nefret beslemektedir.

Eritre'de üs inşa edilebileceği iddiası, Kremlin Dış İşleri Bakanı Sergei Lavrov'un 2018 yılında planı açıklamış olduğu tarihe kadar uzanmaktadır. 2023 yılı Ocak ayında Eritre'ye yapmış olduğu ziyarette Sergei Lavrov, Rusya'nın üs kurma niyetini detaylandırmıştır. Eğer Rusya'nın Dahlak'ta bir deniz üssü inşa etme planı gerçek olursa, Rusya hedeflerinin gerçekleşmesi ve Cibuti'de bulunan ABD, Çin ve Fransız üsleri başta olmak üzere bölgedeki diğer yabancı donanmalarla da eşleşmesi kaçınılmaz olacaktır. Bu da Putin'e kritik su yollarına müdahale edebilme imkânı verecektir.

Erişim: <https://www.kcl.ac.uk/why-are-china-and-russia-silent-players-in-the-red-seas-escalating-security-situation>

Anahtar Kelimeler: ABD, Çin, Eritre, Kızıldeniz, Rusya.

10. Mali Barış Anlaşması Sona Erdi / Human Rights Watch (ABD)

25 Ocak 2024 tarihinde Mali Cuntası, silahlı ayrılıkçı gruplarla yapılan anlaşmanın bittiğini duyurmuştur. Çatışmaların artması durumunda iki tarafın da uluslararası hukuk ve savaş kanunlarına dikkat etmesi önem arz etmektedir. Çünkü bu yasalar sivilleri, oluşabilecek

operasyon tehlikelerine karşı korumaktadır. Mali Hükümeti anlaşmanın diğer imzacı ülkelerin “duruş değişikliği ve terör destekleri” sebebiyle geçersiz olduğunu belirtmiştir.

Barış Anlaşması 2015 yılında Mali Hükümeti ve Azawad Hareketleri Koordinasyonu olarak bilinen ve kuzey malide bulunan örgüt arasında Birleşmiş Milletler aracılığı ile imzalanmıştır. Mali silahlı kuvvetleri ile isyancılar arasındaki düşmanlık Mali Hükümeti'nin Tuareg isyanının kalesi olan Kidal kasabasının kontrolünü ele geçirmesi ile tekrardan yükselmiştir. Medya, Kidal kasabasına düzenlenen saldırıda dronların kullanıldığını, 11.500'den fazla kişinin evinden olduğunu ve aralarında çocuklarında bulunduğu sivil kayıplardan bahsetmiştir. Kidal sakinleri iki taraf arasında kalmaktan (Mali Hükümeti ve isyancılar) korktuklarını dile getirmiştir. Mali çatışmasının tarafları, sivillere verilen zararları en aza indirmeleri ve sivillerin mülklerine yapılan saldırıları durdurmaları gerekmektedir.

Kaynak: Habibou Kouyate

Erişim: <https://www.hrw.org/news/2024/01/26/malis-peace-deal-ends>

Anahtar Kelimeler: Çatışma, Mali, İsyancılar, İnsan Hakları.

C. ÇEVRE

1. Yeni “Uzay Yarışı”: Karadaki, Okyanustaki ve Uzaydaki Kaynakları Kontrol Etmek için Artan Rekabet / Stockholm Environment Institute (İsveç)

Sınırlı kaynakların nasıl kullanılacağı konusundaki rekabet, tüm insanlığın ihtiyaçlarını karşılamak için yeni bir uzay yarışını başlatarak eşi benzeri görülmemiş seviyelere ulaşıyor. Stratejik varlıklar her zaman çatışmanın kaynağı olmuştur. Ancak iklim değişikliği, tarıma elverişli arazilerin ve okyanus sağlığının bozulması, yeşil geçiş için yeni mineraller, kaynaklara olan talebin artması gibi yeni baskılar ortaya çıkarmaktadır. Takip edilmesi gereken bazı işaretler vardır. Bunlar; toprak yarışı, okyanus yarışı ve uzaydaki yarış.

Toprak Baskı Altında

Her şeyi yapma ihtiyacı, yüksek riskli tercihlere neden olmaktadır. Yerel, ulusal ve uluslararası otoritelerin ve özel sektörün çıkarları hem iç içe geçmekte hem de çatışmaktadır. Bir yerde alınan kararlar ve yapılan eylemler hepimiz üzerinde derin etkilere sahip olmaktadır. İklimin düzelmesini amaçlayan ağaçlandırma, gıda fiyatlarını artırabilir ve on milyonlarca insanı açlık riski altında bırakabilir. Dünya Kaynakları Enstitüsü'ne göre; 2050 yılına gelindiğinde, dünya nüfusunu beslemek için Hindistan'ın neredeyse iki katı büyüğünde tarım arazisine ihtiyaç duyulacak ve dünyanın artan odun talebini karşılamak için ABD kıtası büyüklüğünde bir alan gerekecektir.

Okyanuslar Baskı Altında

Dünya'nın en büyük karbon deposu olan okyanuslar son 30 yılda “patlayan” insan talepleri nedeniyle korkunç baskılara maruz kalmaktadır. Üstelik: aşırı avlanma, tarımsal suların, yakıtların ve plastiklerin neden olduğu kirlilik, petrol sondajları ve rüzgâr tribünlerinin varlığı, denizaltına kabloların ve boru hatlarının döşenmesi vb. gibi uzun bir sorunlar listesiyle karşı karşıyadır. Okyanuslardaki hayati belirtiler incelendiğinde ise,

kimyalarının değişmekte olduğu; asidifikasyon, oksijen kaybı ve sıcaklık artışı gibi bir "ölümcül üçlü" tarafından etkilendiği ortaya konmaktadır. Şu anda en az finanse edilen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi, su altındaki yaşamın korunması çağrısında bulunan 14. hedefdir. Carnegie Uluslararası Barış Vakfı durumu kısa ve öz bir şekilde özetlemiştir: "Dünyanın yeni bir Mavi Anlaşmaya ihtiyacı var."

Dünyanın Ötesinde

Gezegendeki çevresel değişiklikleri belgeleyebilen uzaydaki uyduların mümkün kıldığı bilimsel araştırmalar, iklim değişikliğinin etkilerini kaydetmek ve izlemek için önemli olmuştur. Uzaydaki gözlerimiz olan bu uydular buzullardaki, arazi kullanım modellerindeki ve ozon deliğindeki değişiklikleri görmemizi sağlamaktadır. Şimdi yeni bir uzay yarışı vardır. Bu yarış; teknolojik gelişmeler, ülkelerin-özel girişimcilerin hırsları ve dünyanın sınırlı kaynaklarının uzay kaynaklarıyla artırılacağı fikri tarafından beslenmektedir. BM halihazırda uzay trafiğini koordine etmek ve uzay enkazıyla başa çıkmak da dahil olmak üzere "inovasyonu teşvik etmek ve riskleri azaltmak" için uluslararası uzay yönetimiyle mücadele etmektedir. Starlink'in tek başına 4.500'den fazla uydusu vardır ve bu uyduların gücünün büyük ölçüde Elon Musk'ın elinde olması giderek daha fazla tartışma konusu olmuştur.

Kaynak: SEI

Erişim: <https://www.sei.org/perspectives/the-new-space-race/>

Anahtar Kelimeler: Okyanus, Toprak, Uzay, Yarış.

2. Brüksel Enerji Rejiminin Karanlık Yüzü: Lobcilik Çıkarları / Valdai Discussion Club (Rusya)

Avrupa Birliği'nin katı enerji politikası, üye devletlerin borçluluğuna büyük ölçüde katkıda bulunmakta ve sanayi sektörünün bazı kesimleri için ciddi sorunlara neden olmaktadır. Avrupa Komisyonu ve Avrupa Konseyi, uzun demokratik müzakerelerden kaçınmak için acil durum maddesini kötüye kullanarak üye devletlerin egemenlik çekincelerini geçersiz kılmalarına izin vermektedir. Brüksel, yaptırımlar uygulayarak bu "enerji acil durumunu" pekiştirmekte ve uzatmaktadır. Halka "enerji dönüşümü" olarak satılan şey, Avrupa'nın geleceği pahasına yürütülen ekonomik savaşın bir parçasıdır.

22 Kasım 2023 tarihinde Avrupa Parlamentosu, AB antlaşmalarında değişiklik yapılmasına ilişkin önerileri az bir farkla kabul etmiştir. AP milletvekilleri, AB'nin çevre konularında daha fazla yetkiye sahip olmasını, kamu sağlığı yetkilerinin paylaşılmasını ve enerji alanında paylaşılan yetkilerin genişletilmesini talep etmektedir. AB giderek daha borçlu hale geldiği için acilen paraya ihtiyaç duymaktadır. Avrupa Sayıştay'ının yıllık raporunda borçlarda 237 milyar avrodan 344 milyar avroya ulaşan "keskin bir artıştan" söz edilmektedir. Bütçe ve Korona Fonu ise toplamda 243,3 milyar avro harcama yapmıştır.

Kaynak: Reuters

Boru hatlarının Avrupa Enerji Birliği'nin oluşumunu baltalayacağı için AB'nin enerji güvenliğine ve AB üye ülkelerinin siyasi güvenliğine yönelik bir tehdit olduğu söylenmektedir. Ayrıca transit geçiş ücretlerinden yaklaşık iki milyar ABD doları

kaybedebilecek olan Ukrayna'nın ekonomik istikrarsızlığından da endişe edilmektedir. Ön planda siyasi atışmalar sürerken, Atlantik'in diğer yakasındaki lobiler de arka planda şekillenmeye başlamıştır. Ağustos 2017'de ABD Kongresi, Rusya'ya karşı enerji sektörünü etkilemeyi amaçlayan yaptırımları sıkılaştıran bir yasayı kabul etmiştir. Ancak asıl amacın Rus doğalgaz ihracatı pahasına ABD doğalgaz ihracatını arttırmak ve Rus doğalgazı pahasına Avrupa pazarında hidrolik kırılma yoluyla elde edilen yüksek fiyatlı Amerikan sıvılaştırılmış doğalgazının satışını kolaylaştırmak olması daha muhtemeldir. Aslında AB, 2022 yılında ABD hükümeti ile bir tedarik anlaşması imzalamıştır. ABD, AB'ye 2030 yılına kadar yılda ilave 50 milyon m³ ABD sıvılaştırılmış doğal gazı (LNG) tedarik edeceğine dair güvence vermiştir. 2022 yılı Ocak ve Kasım ayları arasında ABD'den yapılan LNG ithalatı 50 milyar m³'ün üzerinde gerçekleşmiştir. Bu miktar, 2021 yılının tamamındaki miktarın iki katından fazladır.

Avrupa Parlamentosu 2019 yılı sonuna kadar bir "iklim acil durumu" ilan etmiştir. Dünya Ekonomik Forumu, 2020 Küresel Risk Raporu'nda "can kayıpları, sosyal ve jeopolitik gerilimler ve olumsuz ekonomik etkileri de içerecek gezegensel bir acil durum" uyarısında bulunmuştur. Bununla birlikte, acil durum hükmünün sistematik olarak kötüye kullanılmasının Birlik içinde otoriter yapıların kurulmasını körüklediği de bir gerçektir. Komisyon ve Konsey'in yetkileri ve siyasi manevra alanı, demokratik destek olmaksızın ve uluslararası hukukta bir temeli olmaksızın büyük ölçüde genişletilmiştir.

Erişim: <https://valdaiclub.com/a/highlights/the-dark-side-of-brussels-energy-regime-part-2/>

Anahtar Kelimeler: AB, Brüksel, Enerji.

3. Almanya'da 2045'e Kadar İklim Nötr Olabilir mi? / Rosa Luxemburg Stiftung (Almanya)

Yıllık yaklaşık 46 milyar avroluk bir kamu harcaması, Almanya'nın 2045 yılına kadar sıfır karbon statüsüne ulaşması için yeterli olacaktır. 2021 yılında Agora Energiewende adlı düşünce kuruluşu için çalışan bilim insanları Tom Krebs ve Janik Steitz, Almanya'yı 2045 yılına kadar iklim açısından nötr hale getirmek için Alman federal hükümetinin 2030

yılına kadar, eyaletlerin ve belediyelerin üstlenmesi gereken tüm ek inşaat maliyetlerine ilişkin tahminleri bir araya getirmiştir. Bu aynı zamanda iklimin korunmasına yönelik özel yatırımlar için yeterli sübvansiyonun sağlanması ve gerekli fonların toplanması anlamına gelmektedir. Yılda yaklaşık 46 milyar avroluk toplam tutar, evlerin yenilenmesi veya sanayinin yeşil dönüşümü gibi özel yatırım girişimlerini değil, sadece kamu fonlarını ifade etmektedir. Yıllık 46 milyarlık meblağ kamu kesesinden karşılanacağı için, Almanya'nın Kernhaushalt'ı (federal hükümetin çekirdek bütçesi) veya federal hükümetin İklim ve Dönüşüm Fonu (KTF) gibi özel fonlar aracılığıyla finanse edilecektir.

Bu gelirin bir kısmı, AB Emisyon Ticareti Sisteminde (AB ETS) enerji ve ağır sanayi sektörleri için emisyon tahsisatlarının açık artırmaya çıkarılmasıyla elde edilen ve Almanya'nın da bir kısmına hak kazandığı fonlardır. Agora çalışmasının ihtiyaç duyulan miktar olarak öngördüğü ve 2021-30 döneminde 460 milyar avroya denk gelecek olan yıllık 46 milyarlık tutar, bir dizi küçük harcamadan oluşmaktadır. İlk olarak, Agora'nın rakamlarına göre 2030 yılına kadar yaklaşık 90 milyar avroya ulaşacak olan, federal mülkiyetteki karbon emisyonlarını azaltmayı amaçlayan tedbirlere yönelik federal harcamalar yer almaktadır. İkinci bir kısım ise belediyelerin şehirlerde ve yerel meclislerde iklim koruma önlemleri ve harcamaları için tahsis edilen 170 milyar avroyu kapsamaktadır. Üçüncü olarak, iklimin korunmasına yönelik özel yatırımları teşvik etmek için 200 milyar avro sağlanmalıdır.

Almanya Hükümeti 2022 yılında önleyici tedbirler almaya ve EEG payını (Almanya'nın EEG veya Yenilenebilir Enerji Kaynakları Yasası'ndan, "yeşil elektrik payı" olarak da bilinir) kaldırmaya kadar gitmiştir. Yeşil enerji sağlayıcıları için sübvansiyonlar, daha önce olduğu gibi hanelerin ve işletmelerin elektrik faturaları üzerinden ödenmek yerine, 2022 Temmuz ayından bu yana tamamen kamu tarafından finanse edilmektedir. Ancak bu kalem Agora hesaplamasına sadece 2021-30 döneminde yeni kurulumlar için tahmin edilen nispeten düşük maliyetle (10 milyar avro - yılda 1 milyara eşdeğer), elektrik fiyatlarındaki piyasa değişimlerini hesaba katmak için dahil edilmiştir. Ülkenin 2045 yılına kadar tamamen karbonsuzlaştırılmasını güvence altına almak için yüksek gelirli ve daha varlıklı olanların önemli ölçüde daha fazla katkıda bulunması gerekmektedir. KTF için orijinal harcama planı 2024 yılında 57,6 milyar avro ve 2027 yılında 40 milyar avro olarak

belirlenmiştir. KTF 2027 yılına kadar olan dönemde yaklaşık 30 milyar avroluk mevcut kesintilerle finansman açığını daha da arttıracığı söylenmiştir.

Kaynak: Harry Koerber

Erişim: <https://www.rosalux.de/en/news/id/51478/can-germany-go-climate-neutral-by-2045>

Anahtar Kelimeler: Almanya, İklim, Kriz.

D. SOSYAL

1. Güvenli Sokaklar İstiyorsak, Güçlü Ailelere İhtiyacımız Var / Manhattan Institute (ABD)

Yapılan araştırmalara göre stabil aile yapılarının suç işleme ihtimalini azaltmada önemli etkisi olduğu görülmüştür. Geçtiğimiz yıl ABD'nin Dallas eyaletinde suç oranları ciddi oranda artarken, meydana gelen suç oranlarından rahatsız olan vatandaş oranı da %63 ile zirveye çıkmıştır. ABD'de yapılacak seçim öncesi artan suç oranlarına karşı Hükümetin veya adayların ne tür politikalar uygulayacakları yeni bir tartışma konusu olmuştur. 1990'lı yıllarda ve 2000'li yılların başında suç oranları azalma göstermesine rağmen özellikle 2014 yılından sonra ciddi bir artış kaydetmiştir. Suç oranlarında yaşanan artışın ana sebebinin fakirlik, maddi açıdan yetersiz desteklenen okullar ve iş olanaklarındaki yetersizlik olduğu saptanmıştır. Fakat temele indiğimizde sorunun çıkış yeri olarak aile gösterilmektedir.

Harvard Üniversitesi'nde sosyolog olan Robert Sampson, yaptığı araştırmalarda ABD'de gerçekleşen şiddet olaylarında aile yapısının en güçlü belirleyicilerinden biri olduğu sonucunu elde etmiştir. Aile Çalışmaları Enstitüsü'nün yürüttüğü çalışmaya göre; eşi olmadan çocuk büyüten aile oranının yüksek olduğu bölgelerde suç oranının %118, cinayet oranının ise %255 daha fazla gerçekleştiği ve bu aile yapısının az olduğu bölgelerde suç oranlarının nispeten daha az olduğu gözlemlenmiştir.

Şikago'daki nüfus verileri analiz edildiğinde, tek ebeveynli aile yapısının yoğun olduğu bölgelerde suç oranlarının %137, ağır suç oranlarının %226 ve cinayet oranlarının %436 daha fazla gerçekleştiği tespit edilmiştir. Peki tek ebeveynli aile yapısı neden normal aile yapısına kıyasla daha fazla suç faaliyeti oluşturuyor? Akademisyenler tek ebeveynli ailelerde büyüyen çocukların travmatik ve stabil olmayan bir hayat sürmesi nedeniyle suç işlemeye daha yatkın olduklarını vurgulamaktadır. Akademisyenler, bu duruma maruz kalan çocuklar için "olumsuz çocuk deneyimi (ACEs)" tabirini kullanmaktadır. ACEs durumu özellikle ergenlik ve gençlik dönemlerinde çocuklardaki sosyal bozukluk tehlikesini geliştirmekte ve doğrudan suç işleme potansiyellerini artırmaktadır. Ayrıca genç bireylerin babaları tarafından ilgi görmemeleri veya onların disiplini altında

olmamaları gençlerin daha fazla suça yatkın olmalarını tetiklemektedir. ABD’de 1960’lı yıllarda aile yapılarındaki dengesizlik hızla artmış ancak neredeyse son 20 yıldır tek ebeveynli aile sayısı dengeye gelmiş, normal aile yapısı ise artmaya başlamıştır. Yazar, ABD’deki evlilikleri yeniden canlandırmanın ülkedeki sosyal yapı açısından önemli bir seçenek olacağını vurgulamıştır.

Kaynak: Manhattan Institute

Erişim: <https://manhattan.institute/article/if-we-want-safer-streets-we-need-stronger-families>

Anahtar Kelimeler: ABD, Aile, Genç, Sosyal, Suç Oranı.

E. TEKNOLOJİ

1. Teknolojiyi Serbest Bırakmak / Observer Research Foundation (Hindistan)

Teknoloji uzun zamandır jeopolitik ilişkilerin hatlarını şekillendirmektedir. Taraflar daha rekabetçi ekonomiler, toplumlar ve ordular inşa edebilmek adına rakiplerini yenmek için mücadele etmektedir. Günümüzde bulunduğumuz durum daha farklıdır. Yapay zekâ (AI), kuantum bilimi, blok zinciri, 3D baskı, gen düzenleme ve nanoteknoloji gibi öncü teknolojilerin ilerleme hızı ve farklı motivasyonlara sahip çok sayıda devlet ve devlet dışı aktör tarafından takip edilmesi, günümüz jeopolitiğinde yeni bir sayfa açmıştır. Devlet aktörleri için bu teknolojiler stratejik ve rekabetçi avantaj elde etme şansı sunarken, kötü niyetli devlet dışı aktörler için bu teknolojiler istikrarsızlaştırıcı faaliyetlerini sürdürmek için başka bir yol sunmaktadır. Dolayısıyla, gelişmekte olan teknolojiler parçalanmış ve ihtilafli küresel siyasi manzaraya yeni bir katman daha eklemiştir. Jeopolitik dinamikleri şekillendirmenin yanı sıra, geleneksel askeri ve ekonomik güç parametrelerinin ötesine geçerek, devletlerin veri ve bilgiyi kontrol etme gibi yaygın olarak kabul gören güç kavramlarını da dönüştürmektedirler.

Küresel teknoloji rejimlerinin tarihsel gelişimi, günümüzde sınır teknolojilerinin oluşturduğu zorluklar için önemli dersler sunmaktadır. Soğuk Savaş sırasında sanayileşmiş ülkeler, Nükleer Tedarikçiler Grubu ve Füze Teknolojisi Kontrol Rejimi gibi ihracat kontrol rejimleri kurarak bazı ülkeleri dışlamaya çalışmıştır. Bu kontrol rejimleri teknolojinin yayılmasını engellemede başarılı olmuştur. Ancak değişen jeopolitik gerçeklerle birlikte, aynı rejimler daha önce dışlanan ülkelerin üyeliklerini genişletmeye başlamıştır. BM öncülüğündeki çok taraflı çerçeve, Dijital İşbirliği Üst Düzey Paneli gibi girişimler aracılığıyla küresel teknoloji işbirliğini geliştirmeye odaklanmıştır. Niş teknoloji iş birliğine odaklanan Quad, AUKUS ve I2U2 gibi gruplar ileriye dönük olası bir model sunmaktadır.

Sınır teknolojiler konusunda küresel iş birliğinin güçlendirilmesi için dört öneri sunulmuştur. Bunlar: Gelişmekte olan teknolojiler için Koruma Sorumluluğu (R2P)

çerçevesinin geliştirilmesi, üç kademeli bir "inovasyondan pazara" yol haritası tasarlanması, geleceğin teknolojileri için daimî bir Taraflar Konferansı düzenlenmesi ve yerel inovasyon ekosistemlerinin birbirine bağlanmasıdır. Tarih boyunca teknoloji jeopolitiğin para birimi olmuştur. Yeni inovasyonlar, ekonomileri ve orduları güçlendirmiş, gücü ve nüfuzu artırmıştır. Ancak teknoloji aynı zamanda tarafları birbirine yaklaştıran bir fırsat da olmuştur. Jeopolitik risklerin arttığı günümüzde, liderlerin bölünme yerine güven ve iş birliğini teşvik eden çerçeve ve ekosistemleri takip etmeleri gerekmektedir.

Kaynak: ORF

Erişim: <https://www.orfonline.org/research/technology-taming-and-unleashing-technology-together>

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, Teknoloji, Yapay Zekâ.

2. Yanlış Anlaşılan Mekanizmalar: Yapay Zekâ, Tik-Tok ve Yalan Haberlerin 2024 Seçimleri Üzerindeki Etkileri / Brookings (ABD)

OpenAI ChatGPT'yi piyasaya sürdükten sonra, üretken yapay zekânın hayatımızı nasıl şekillendireceği konusunda bir tartışma başlamıştır. Geçtiğimiz aylarda ABD Başkanı Joe Biden, teşvik edilmesi gereken girişimlerde yapay zekâyı düzenleyen bir kararname imzalamıştır. Merak edilen meselelerden birisi yapay zekânın önümüzdeki ABD seçimlerini nasıl etkileyeceği konusudur. İnsanlar bu noktada ikiye ayrılmış durumdadır. Bir kısım yapay zekânın yanlış bilgilere yol açacağını söylerken, diğer bir kısım ise yanlış bilgiye yol açacağını ancak bu bilgilerin etkisiz veya çok az etkisi olacağını söylemiştir. Asparagas haberler siyaset içerisinde çoğu zaman görülen bir durumken, yapay zekâ bu yalan haberlerin niteliğini arttıracak özelliklere sahiptir.

Araştırmalara göre ABD'li bir yetişkin insanın ortalama 7,5 saat sosyal medyada zaman harcadığı ve bunun %14'ünde haberlerle ilgilendiği tespit edilmiştir. Okunan haberlerin çoğunluğu güvenilir kaynaklardan sağlanmaktadır. 2021 yılındaki bir araştırmaya göre Facebook'ta paylaşılan haberlerin büyük bir kısmı (%89) güvenilir kaynaklardan paylaşılmıştır. Sahte haberler ise yalnızca kullanıcıların çok küçük bir kısmını etkilemektedir. ABD'de oy kullanacak vatandaşların %90'ı adayın kim olacağı belli olmadan önce kime oy verecekleri bellidir çünkü bu %90'lık kesimin yakın olduğu parti bulunmaktadır. Bu yüzden yanlış bilgilere maruz kalınması ya da kalınmaması insanların oy tercihlerini değiştirmek için yeterli bir sebep olmayacaktır.

Yapay zekâ haberlerinin doğruluğunu tespit etmek için belli başlı yöntemler mevcuttur. Birincisi, yapay zekâ yalan bilgiyi daha inandırıcı bir hale getirebilir. Yalan haberler medyada yankı uyandırmazsa çok az bir insan tarafından fark edilecektir. Yine de yapay zekânın yapacağı yalan haberler kaliteli olacağından dikkat etmekte fayda vardır. İkinci olarak, yapay zekâ Instagram, Twitter gibi sosyal platformları da etkileyebilir. Bu platformlar kullanıcıların takip ettiği kişilere, beğendiği fotoğraflar ve videolara göre önüne yeni içerikler çıkartmaktadır. Üçüncü olarak ise, yapay zekânın ürettiği haberler seçmene ulaşmasa dahi medyada ve haberlerde dolandığı için halkın inanmasına sebep olacaktır. Yakın zamanda yapılan bir ankete göre ABD'lilerin %53'ü seçimleri kimin kazanacağı konusunda yapay zekânın yaptığı haberlerin etkili olacağını söylemiştir.

Hem yürütme hem de yasama organları yapay zekâ düzenlemelerini birinci öncelik olarak belirlemişlerdir. Bunun için atılması gereken adımlar şöyledir: Öncelikle yasa yapıcıların üretken yapay zekânın sosyal ve davranışsal etkilerini incelemeleri gerekmektedir. Yapay zekâ hakkında iyi bir araştırma yapılmazsa, toplumdaki etkisi büyük olacaktır. Eğitim, Sağlık ve İnsani Hizmetler Bakanlığı gibi kurumlar tarafından yapay zekânın üretebileceği yanlış haberlere karşı halkı bilinçlendirmek ve halkın bu haberlere inanma ihtimallerini düşürmek amaçlanmalıdır. Son olarak da Kongre, sosyal medya platformlarının verilerini araştırmacılar ile açık ve sorunsuz olarak paylaşmasını gerektirecek yasaları hayata geçirebilir. Ancak sosyal medya platformlarının verilerine erişmek zordur çünkü onlara kısıtlı bir erişimimiz vardır. Veri erişimi, yapay zekâ içeren tüm işler için çok hayati bir noktada yer almaktadır. Her şeye rağmen yapay zekânın ortaya çıkmasının toplum üzerinde inanılmaz etkileri mevcuttur ve bu etkilerin ve yalan haberlerin göz ardı edilmemesi gerekmektedir.

Erişim: <https://www.brookings.edu/articles/misunderstood-mechanics-how-ai-tiktok-and-the-liars-dividend-might-affect-the-2024-elections/>

Anahtar Kelimeler: ABD Seçimleri, Sosyal Medya, Yapay Zekâ.

F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER

1. Foreign Policy Research Institute

BRICS Genişlemesi: Sonuçları Nelerdir?

Çevrimiçi Etkinlik (15.02.2024)

BRICS (Brezilya, Çin, Rusya, Hindistan, Güney Afrika'dan oluşan bir grup) geçtiğimiz günlerde altı yeni ülkeyi de organizasyona üye yapmıştır. Katılan ülkeler, Suudi Arabistan, İran, Etiyopya, Mısır, Arjantin ve Birleşik Arap Emirlikleri olmuştur. Bu ülkelerin katılımıyla beraber BRICS ekonomik açıdan gücünü iki katına çıkarmış ve ABD liderliğindeki dünya düzenine karşı farklı bir güç olmayı amaçladığını göstermiştir. Etkinlikte, BRICS genişlemesinin küresel, ekonomik ve ABD-Çin rekabeti üzerindeki etkileri tartışılacaktır.

Erişim: <https://www.fpri.org/event/2024/panel-discussion-the-brics-expansion-what-are-the-implications/>

2. ODI

Yeşil Jeopolitiği

Çevrimiçi Etkinlik (22.02.2024)

Gerçekleşecek olan etkinlikte, yeşil sanayi devriminin önemli jeopolitik noktalardaki ittifakları ve güvenlik düzenlemelerini nasıl etkileyebileceği üzerine konuşulacaktır. Yeşil sanayi devriminin, Çin'in Orta Doğu ve Kuzey Afrika'daki yeni ortakları, yeni enerjinin bölgede oluşturacağı fırsatlar ve ABD'nin Orta Doğu'daki rolü etkinlikte tartışılacaktır.

Erişim: <https://odi.org/en/events/the-geopolitics-of-going-green/>

3. Acton Institute

İş Konuları 2024: İş ve Girişim İçin Umut

Çevrimiçi Etkinlik (22.02.2024)

Değişken ve istikrarsız dünyamızda, her zaman doğru kabul edilen, değişmeyen ve eskimeyen bazı ilkeler vardır. 22 Şubat'ta yapılacak olan etkinlikte, bu değişmeyen ve eskimeyen ilkelerden bahsetmek üzere profesyonel iş liderleri ve girişimciler bir araya gelecektir. Etkinlikte yapay zekânın zorlukları, işlerin geleceklere ve çığır açan teknolojiler gibi konular da tartışılacaktır.

Erişim: <https://acton.swoogo.com/BM24>

4. Center For Strategic & International Studies

2024 Sanal Kış Konferansı

Çevrimiçi Etkinlik (26.02.2024)

Nükleer Sorunlar Projesi (PONI), 26 Şubat 2024 tarihinde Sanal Kış Konferansı etkinliğine ev sahipliği yapacaktır. Çevrimiçi konferansta, nükleer söylem ve risk, gerilim arttırma yöntemleri, nükleer silahların değerleri incelenilecek ve tartışılacaktır.

Erişim: <https://www.csis.org/events/poni-2024-virtual-winter-conference>

5. Chatham House

Güvenlik ve Savunma 2024

Çevrimiçi Etkinlik (27.02.2024)

Avrupa ve Orta-Doğu'da uzun süredir devam eden jeopolitik nedenlerden dolayı meydana gelen savaşlar, Asya-Pasifik bölgesinde artan baskılar ve kaynak bulamama gibi ciddi stratejik sorunlarla karşı karşıya kaldığımız bu dönemde, dünyanın birçok bölgesinde istikrarsızlaşma sorunu ortaya çıkmıştır. Günümüzde savaş alanında

geleneksel savaş yöntemlerinin yanı sıra yapay zekâ (AI), siber saldırı ve savunma gibi teknolojik gelişmelerden de faydalanılmaktadır. Gerçekleştirilecek olan etkinlikte, değişen küresel güvenlik düzeni sonuçlarının yanında meydana gelen çatışmaların doğasını ve bunlarla nasıl mücadele edilebileceğinden, stratejik iş birliklerinin nasıl yapılması gerektiğinden bahsedilecektir.

Erişim: <https://www.chathamhouse.org/events/all/conference/security-and-defence-2024>

6. Chatham House

Karadeniz’de Kim Kazanıyor?

Çevrimiçi Etkinlik (28.02.2024)

Kremlin’in Ukrayna kıyı şeridini kontrol etmek istemesi, Karadeniz bölgesine olan ilgiyi tekrardan artırmıştır. Ukrayna bu bölgede kayda değer başarılarla imza atmış olmasına rağmen, küresel nakliye ve ticari yolları üzerinde bulunan deniz mayınları vb. nedenlerden kaynaklanan tartışmalar sürmektedir. Gerçekleştirilecek etkinlikte, savaşın bölgedeki ana paydaşlara olan etkisi ve Karadeniz Bölgesinin güvenliği gibi konular ele alınacaktır.

Erişim: <https://www.chathamhouse.org/events/all/research-event/who-winning-black-sea>

KOSAM'dan...

Belirlediği alanlarda araştırma raporları üreten, bilgi notları yayımlayan, farklı sorunlara çözüm sunma amaçlı projelere imza atan bir yapı hüviyetindeki **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)**, Konya merkezli bir düşünce kuruluşu olarak 2022 yılının ilk çeyreğinde kuruldu.

Ekonomi, ticaret, sanayi, iç ve dış politika dinamikleriyle sosyal politikalar, tarım, çevre, akıllı şehir, sağlık, enerji vb. konularla ilgilenen KOSAM faaliyetlerini şehir, ülke ve dünya ekseninde farklı başlıklarda yürütür.

Merkez; uluslararası düşünce kuruluşlarının faaliyetlerini, raporlarını ve güncel değerlendirmelerini düzenli takip eder. Bu kapsamda 2022 yılından itibaren KOSAM bünyesinde; dünya ve ülke gündemi hakkında bilgilenmek, düşünce kuruluşlarının raporlarından haberdar olmak ve en önemlisi küresel fırsatlardan faydalanıp risklerden kaçınmak için stratejik çalışmaları aktarmak amacıyla “**Dünya Ne Konuşuyor?**” Raporları hazırlamaktadır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu, her ayın ilk ve ikinci yarısını kapsamak üzere **ayda iki defa** okurlarıyla buluşmaktadır. Rapor **için Kuzey ve Latin Amerika, Euro Bölgesi, Orta ve Uzak Asya, Afrika, Orta Doğu, Avrasya** vb. çeşitli bölgelerde faaliyet gösteren düşünce kuruluşlarının gündemleri KOSAM'ın uzman kadrosu tarafından analiz edilir. Süreçte “Hangi kuruluş ne tür konularda çalışmış, gündemde ne var ve gelecekte beklentileri neler?” sorularına cevap aranır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu; **Ekonomi, Politika, Çevre, Sosyal ve Teknoloji** olmak üzere **beş ana başlıkta** hazırlanır. Makale, rapor, bilgi notu, yorum vb. çalışmaların kısa özetleri okuyucuya yansıtılırken konu başlığı, makalenin hangi kurumdan alındığı ve bu merkezlerin hangi ülkede faaliyet gösterdikleri de raporda yer alır. Her özetin sonunda konuyla ilgilenen okurların orijinal çalışmaya hızlı bir şekilde ulaşabilmesi için erişim linkleri açık şekilde paylaşılır.

KOSAM olarak hedefimiz; “Dünya Ne Konuşuyor?” sorusunun cevabını ve bölgelerinde ulusal/ uluslararası politikaya yön veren kuruluşların “**yarınların gündemi**” olarak gördükleri farklı başlıkları analiz ederek güncel hâli ile aktarmaktır. Bu bağlamda **2024 yılında da** ekonomi, siyaset, ticaret, sanayi, sosyal politika, eğitim, çevre vb. alanlarda yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası araştırma ve çalışmalar yürütmeye, büyük veri analizi ile mevcut durum değerlendirmeleri yaparak geleceğe ışık tutmaya ve **sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamaya devam ediyoruz.**